

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
«ВІДРОДЖЕННЯ»

РІЧНИЙ ЗВІТ

2022

с. 2

Зміст

с. 3

Про Міжнародний фонд
«Відродження»

с. 4

Ключові цифри за
2020 рік

с. 5

Гуманітарна ініціатива
«Людяність і
взаємодопомога»

с. 11

Охорона здоров'я
в умовах пандемії

с. 16

Протидія
російській агресії

с. 21

Євроінтеграція та
міжнародні
відносини

с. 27

Права людини та
недискримінація

с. 35

Справедливе
правосуддя

с. 38

Протидія корупції

с. 43

Освітні ініціативи

с. 47

Якісне
інформаційне
середовище

с. 51

Розвиток
демократії

с. 56

Охорона довкілля

с. 60

Розвиток
громадянського
суспільства

с. 66

Розвиток культури

с. 69

Команда Фонду

ХТО МИ?

Міжнародний фонд «Відродження» — одна з найбільших українських благодійних фондаций, що з 1990-го року розбудовує в Україні відкрите суспільство, де кожен почуває себе гідно, де громадяни включені в творення держави, а влада є прозорою та відповідальною. Ми працюємо над розбудовою України, в якій права людини надійно захищені, а позитивні зміни працюють на благо громадян.

За 30 років ми підтримали більше 11 тисяч проєктів та вклали у розвиток демократії в Україні понад 320 мільйонів доларів.

Засновник Фонду

Фонд заснований філантропом Джоржем Соросом і є частиною міжнародної мережі Фундацій Відкритого Суспільства (Open Society Foundations)

Регіональні представництва

Крім офісу в Києві, також працює 4 регіональних представництва Фонду: у Львові, Одесі, Дніпрі та Харкові.

Розвиваємо відкрите розмаїте суспільство на основі демократичних цінностей

ПРОГРАМИ ФОНДУ ТА ЇХ ПРІОРИТЕТИ

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

Пріоритети: ефективна та недискримінаційна система охорони здоров'я; прозоре використання бюджетних коштів; рівний доступ до ліків.

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПРАВОСУДДЯ

Пріоритети: Посилення правової спроможності громад; моніторинг та документування порушень прав людини; реформування кримінальної юстиції.

СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

Пріоритети: розвиток спроможності самоорганізованих громадських ініціатив; громадянський діалог і порозуміння; краудфандинг.

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОГРАМА

Пріоритети: ефективне виконання Угоди про асоціацію Україна-ЄС; посилення міжнародної підтримки України.

ДЕМОКРАТИЧНА ПРАКТИКА

Пріоритети: краща якість публічної політики; дієва боротьба з корупцією; підзвітність й відповідальність влади перед громадянами; захист довкілля.

РОМСЬКА ПРОГРАМА

Пріоритети: протидія дискримінації ромів; розвиток молодіжного ромського лідерства; залучення ромів до суспільних процесів.

КЛЮЧОВІ ЦИФРИ ЗА 2020 РІК

Рік пандемії вніс корективи у діяльність Фонду—ми працювали іще більше та іще інтенсивніше.

2020 рік став для Фонду роком рекордів. Ми досягнули найвищих за десять років показників у кількості підтриманих проєктів, підтриманих організацій, нових партнерів, а також розмірі загального бюджету.

Мінімальний розмір гранту склав всього 11 тис. грн, в той час як найбільший —4,86 млн. грн. В середньому, грант складав 443 тис. грн. Переважна кількість проєктів були розраховані на тривалість у 3-9 місяців.

Найбільшими грантерами стали «Українська фундація правової допомоги», «Пацієнти України», «Експертний центр з прав людини», «Інтерньюз Україна» та екологічні організації, що отримали інституційну підтримку.

581

проєкт ми підтримали у 2020 році. Найбільше проєктів ми підтримали в межах ініціативи «Людяність і взаємодопомога» - 191 проєкт.

386

організацій отримали підтримку від Міжнародного фонду «Відродження» у 2020 році. 174 з них раніше ніколи не отримували кошти від Фонду.

328,6 млн

гривень ми витратили загалом на розвиток Відкритого суспільства в Україні.

КЛЮЧОВЕ ПАРТНЕРСТВО РОКУ: ПРОЄКТ EU4USOCIETY

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 EU4USOCIETY — це проект на продовження та поглиблення співпраці та подвоєння зусиль між Фондом та Європейським Союзом
- 2 ЄС надаватиме кошти для посилення громадянського суспільства, а Фонд надаватиме гранти в рамках 6 тематичних пріоритетів.
- 3 Загальний бюджет проекту «EU4USOCIETY» складе 4,8 млн євро на усі 4 роки діяльності.
- 4 90% бюджету складатимуть кошти Європейського Союзу, а 10% — кошти Міжнародного фонду «Відродження»

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Мета проекту EU4USOCIETY перегукується із загальною метою діяльності Фонду — а це підтримка громадянського суспільства, щоб воно мало більше спроможності реагувати на наявні виклики, відстоюючи цінності відкритого суспільства. В основі проекту — побудова сталої демократичної політики та культури громадської участі.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У липні 2020 року офіційно почався «EU4USOCIETY» — це спільний з ЄС 4-річний проект. Ми разом фінансуємо громадські ініціативи, щоб зробити українське громадянське суспільство готовим до нових викликів сьогодення. Це і пандемія Covid-19, і зміна клімату, і цифрова трансформація, і нові загрози демократії та правам людини тощо. Крім фінансової підтримки ми допомагатимемо організаціям-переможцям у розвитку — надамо їм можливості додаткового навчання, мережування, менторингу та інші можливості для підвищення спроможності. Загальний бюджет проекту «EU4USOCIETY» складе 4,8 млн.

Пріоритети конкурсу: 1) «Людяність і взаємодопомога»: гуманітарна ініціатива на протидію пандемії COVID-19; 2) Посилення демократичних інституцій і практик; 3) Стійкість та сталість громадянського суспільства; 4) Цифрова трансформація, заснована на правах людини; 5) Реагування на зміни клімату; 6) Громадська підтримка інтегрованого управління кордонами та транскордонної співпраці між Україною і ЄС.

У 2020 році працювало 7 конкурсів, найбільшим з яких був конкурс на подолання наслідків пандемії, в рамках якого ми підтримали 173 проекти.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[У громадянського суспільства сьогодні набагато більше підтримки донорів: Дмитро Шульга про EU4USOCIETY](#)

[Проект «EU4USOCIETY»: найчастіші запитання](#)

[Інформація про запуск проекту](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Поглиблення інтеграції з Європейським Союзом **[с.24]** ; «Людяність і взаємодопомога» **[с.7]** ; Зелені реформи для України **[с.58]**;

ГУМАНІТАРНА ІНІЦІАТИВА «ЛЮДЯНІСТЬ І ВЗАЄМОДОПОМОГА»

ДОПОМОГА
МЕДИКАМ ТА
ЛІКАРНЯМ

ДОПОМОГА
ВРАЗЛИВИМ ГРУПАМ
НАСЕЛЕННЯ

ІНФОРМУВАННЯ ТА
ПРОСВІТНИЦТВО
ЩОДО ПАНДЕМІЇ

ЗАХИСТ ПРАВ
ЛЮДИНИ В УМОВАХ
ПАНДЕМІЇ

ПОДОЛАННЯ
СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЇ

ДОПОМОГА МЕДИКАМ ТА ЛІКАРНЯМ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Ми підтримали 72 міні-проекта у цій сфері — від допомоги із закупівлею обладнання до навчань і ретритів для медичних працівників.
- 2 Додатково понад 3 мільйона гривень ми витратили на засоби індивідуального захисту для медиків, які ми закупили і передали самостійно.
- 3 Ми намагались підтримувати медиків не лише з найбільших міст, але й з невеличких сіл, куди не доходила допомога.
- 4 Саме з необхідності допомогти медикам, що залишилися без засобів захисту, і почалася ініціатива «Людяність та взаємодопомога».

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

На початку пандемії медпрацівники потерпали від нестачі найбільш необхідних засобів. З часом ситуація із забезпеченням лікарень дещо покращилася, проте виникли нові проблеми — нестача обладнання, вигорання медичних працівників, відсутність необхідних знань. Над вирішенням цих проблем і працював Фонд.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Сама ініціатива «Людяність і взаємодопомога» постала з нашого бажання підтримати заклади охорони здоров'я та медичних працівників, які безпосередньо задіяні у протидії пандемії SARS-CoV-19. Партнером ініціативи став Європейський Союз в Україні. На першому етапі конкурсу, окрім грантів, ми напряду закуповували для лікарень необхідні засоби захисту, що були в дефіциті на початку пандемії — маски, щитки, халати, рукавички, дезінфекційні розчини тощо.

Ми надавали найрізноманітнішу допомогу медичним установам та працівникам. Це включало і закупівлю обладнання, і допомогу у впровадженні у лікарнях нових інноваційних форматів роботи та взаємодії з пацієнтами, проведення навчань для лікарів та окремих програм психологічної реабілітації для тих, хто найдовше працював з важкохворими на Covid-19, допомоги з транспортом і навіть харчуванням.

Паралельно ми працювали з десятками громадських організацій, що також допомагали медикам: виготовляли засоби захисту, забезпечували роботу хоспісів, всіляко підтримували роботу системи охорони здоров'я у складні часи.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Список усіх переможців у категорії «Пряма допомога медичним закладам та працівникам»](#)

[COVчег — безкоштовна психологічна підтримка медиків у тривожні часи карантину](#)

[“Довези медика” по-кориньськи: громада запустила спецмаршрут до Рівного](#)

[3D друк — на допомогу вінницьким лікарням у протидії COVID-19](#)

[Психолого-духовна реабілітація медичних працівників](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Сталість системи охорони здоров'я в умовах пандемії [с.15] ; Захист і просування реформ у медицині [с.14];

ДОПОМОГА ВРАЗЛИВИМ ГРУПАМ НАСЕЛЕННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Ми підтримали 53 проєкта у цій сфері — від закупівлі харчових продуктів до створення матеріалів для людей з вадами зору і слуху.
- 3 Проєкти у цій категорії могли передбачати закупівлю гуманітарної допомоги, проте вона не могла становити більше ніж 30% бюджету.

- 2 Географія підтримки вразливих груп — від віддалених сіл Закарпаття до прифронтових містечок Донеччини та Луганщини.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пандемія COVID-19 значно розширила перелік вразливих груп та поглибила наявну соціальну нерівність. Хоча всі опинилися в одному бурхливому океані викликів, доступ до засобів порятунку виявився однаковим не для всіх. Ми зосередилися на підтримці самозарадності тих соціальних груп, які потребували цього найбільше.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ще на початку пандемії ми зрозуміли, що поширення COVID-19 та реакція держави значною мірою змінили та розширили перелік вразливих категорій. Ми зосередились на соціальній вразливості.

Ми допомагали найрізноманітнішим групам. За нашої підтримки відкрився додатковий будинок для бездомних, а у кількох регіонах бездомні могли отримати їжу та засоби захисту. Таку ж допомогу отримали і роми, що застрягли у тимчасових поселеннях без можливості їх покинути — адже транспорт не працював.

Ще одна категорія, яка потребувала допомоги — жінки, що страждали від домашнього насильства. На фоні збільшення кількості випадків сімейного насильства, ми підтримували спеціальну гарячу лінію, а також надавали допомогу жінкам, що знаходилися в притулках і не могли їх покинути.

Люди з інвалідністю та їхні родичі, літні люди, воїни АТО — всі ці та багато інших категорій також залишалися в полі нашого зору.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Усі переможці в категорії «Самозарадність вразливих груп»](#)

[«Неізолювані» - фільм про життя бездомних під час пандемії](#)

[Тиша та COVID-19: У Запоріжжі створили проєкт для підтримки людей з порушенням слуху](#)

[Життя у «постійному карантині»: психологічна підтримка родин паліативних хворих](#)

[Як роми у Прилуках допомагають боротися з коронавірусом і стереотипами](#)

[Залишайся вдома і... виживи. Або як втекти від домашнього насильства в карантин](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Допомога вразливим групам **[с.17]** ; Недискримінація та захист прав меншин **[с.29]**; Захист прав людей у місцях несвободи **[с.31]**

ІНФОРМУВАННЯ ТА ПРОСВІТНИЦТВО ЩОДО ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Ми підтримали 22 проєкта у цій сфері — від виготовлення газет для людей похилого віку до інформування воїнів АТО щодо Covid-19.
- 2 Один з наших пріоритетів— популяризація науки, адже в умовах навали фейків важливим був науковий погляд на пандемію.
- 3 Інший важливий пріоритет— підтримка журналістів, адже прибутки медіа зменшились, а журналісти опинилися на межі вигорання

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Окрім пандемії Україну охопила інфодемія—навала неперевіреної інформації, яка досягнула загрозливих масштабів. Ми сприяли поширенню достовірної, науково обґрунтованої інформації, пов'язаною з протидією COVID-19, та протидіали дезінформації.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ми підтримували проєкти, що ставили на меті як створення раціонального, науково-обґрунтованого контенту, так і підтримку журналістів та медіа в цілому у непростий час.

Спільно з журналом «Куншт», громадською організацією InScience, виданням «Тексти», ГО «Майдан-Моніторинг» ми допомагали наповнити інформаційний простір науково-достовірною інформацією про Covid-19. А ГО «Батьки за вакцинацію» почали перший в Україні проєкт з популяризації майбутніх щеплень від коронавірусу.

В цей же час редакція «Кавун City» спростовувала фейки щодо коронавірусу. А серед людей літнього віку VoxUkraine поширювали «Коронавірусну антифейкову газету», що в друкованому вигляді надходила їм разом з харчовими наборами від ГО «Життєлюб».

Проєкт «Виклик прийнято» від Української медійної ініціативи розповідав історії людей, чиє життя змінилося під час пандемії, а ШоТам ділилися позитивними історіями у тривожний час.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Список усіх переможців у категорії «Інформування та просвітництво щодо пандемії»](#)

[Залишайся людяним— спільний відеоролик Videomatica та Фонду](#)

[Teenagers vs COVID-19](#)

[Суперсила позитивних новин або як організація «Криголам» вирішила боротись з негативом](#)

[«Куншт»: поки немає вакцини від COVID-19 — життя рятує перевірена інформація](#)

[Проблеми журналістів залишаються поза ефіром](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Підтримка медіа [с.51] ; Популяризація науки [с.50]; Розвиток критичного мислення [с.49]; Аналітичні дослідження задля зміни політик [с.56]

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 За цією темою ми підтримали 14 проєктів — від створення юридичних радників до аналізу дотримання прав під час пандемії.
- 2 Один з акцентів у цій сфері — права працівників, які часто зазнавали незаконних звільнень під час дії карантинних обмежень.
- 3 Тисячі людей отримали юридичну допомогу щодо питань, пов'язаних із впливом пандемії Covid-19.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Карантинні обмеження від держави передбачали деякі тимчасовості обмеження прав і основоположних свобод громадян задля подолання наслідків пандемії. Ми прагнули забезпечити громадський контроль за дотриманням принципів пропорційності, законності, мінімальної необхідності у цих процесах.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ми допомагали різним категоріям громадян, чиї права могли бути обмежені внаслідок пандемії. Ми підтримали просвітницький проєкт ТРК «Перший Західний», спрямований на захист від незаконних звільнень, а також дослідження Мережі правового розвитку з приводу правових потреб неформально працевлаштованих. Кілька підтриманих проєктів були присвячені консультуванню незаконно звільнених громадян.

Завдяки закупівлі засобів індивідуального захисту, монітори національного превентивного механізму змогли безперервно продовжити спостереження за дотриманням прав людини у місцях несвободи.

Частина підтриманих досліджень фокусувалась на діяльності системи правосуддя в умовах карантинних обмежень. ЦППР здійснив комплексний аналіз реагування системи кримінальної юстиції на виклики, які постали через пандемію. Асоціація УМДПЛ аналізували питання збору персональних даних українців в умовах обмежень прав на пересування громадян. Cedos провели аудит державної системи збору даних про безпеку в Україні.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Список усіх переможців у категорії «Захист прав людини в умовах пандемії»](#)

[Stop - незаконні звільнення](#)

[Відповідальність за порушення правил карантину: як суди карають порушників?](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Захист трудових прав **[с.30]** ; Реформи правосуддя **[с.35]**; Доступ до правосуддя **[с.37]**; Правові потреби в громадах **[с.38]**;

ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Ми підтримали 17 проектів за цією тематикою — від розвитку фермерів до допомоги інклюзивній кав'ярні.
- 2 В першу чергу ми намагалися підтримати соціальні підприємства у адаптації їх бізнес-моделей до нових економічних реалій.
- 3 Цю тематику допомоги ми запустили останньою — влітку, коли соціально-економічні наслідки пандемії стали очевидними.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пандемія вплинула на усі сфери життя країни, в тому числі й на економіку. Ми прагнули пом'якшити її наслідки для представників невеликих бізнесів, що мають соціальну складову, і які постраждали від антипандемічних обмежень. Також приділяли увагу людям, що в умовах пандемії залишилися без роботи.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Окрім загроз здоров'ю, пандемія має також соціально-економічні наслідки: підприємства, що змушені закриватися або стоять на межі банкрутства, працівники, що втрачають роботу тощо. Влітку Фонд додав нову категорію підтримки, щоб зменшити негативні наслідки у цій сфері.

Разом з порталом [Happy Monday](#), ми допомагали людям, що втратили роботу, знайти нові джерела доходу. Для ветеранів та волонтерів АТО, а також мігрантів, що втратили роботу, спільно з ГО [«Разом для України»](#) запустили навчання у сфері ІТ. Для дорослих осіб з легкими інтелектуальними порушеннями за нашої підтримки запрацювали курси фінансової грамотності.

Ми підтримали портал [«Відкритий ринок»](#), який став для дрібних фермерів майданчиком збуту своєї продукції в умовах, коли ринки у містах були закритими. Цей проект [став переможцем](#) у міжнародному конкурсі кращих практик для розвитку громад у Любліні.

Також Фонд підтримував ряд соціальних підприємств: Центр дитячого розвитку «Кенгуру», Inclusive IT, Пекарню МАМА 1, інклюзивну кав'ярню «Старе місто», ін.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[У Івано-Франківську
запрацює інклюзивна
крамничка](#)

[Проект «Відкритий ринок»
став переможцем на
престижному конкурсі в
Польщі](#)

[Veteranius — перша робота
в ІТ. Курс молодого бійця
для ветеранів, волонтерів,
мігрантів](#)

[Антикризова кар'єрна
допомога 2.0 — проєкт для
тих, хто потрапив](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток краудфандингових ініціатив [\[с.62\]](#) ; Розвиток майданчиків для взаємодії [\[с.65\]](#);

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ЗАХИСТ
І ПРОСУВАННЯ
РЕФОРМ У МЕДИЦИНІ

СТАЛІСТЬ СИСТЕМИ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В
УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ПАЛІАТИВНА
ДОПОМОГА

ДОПОМОГА
ВРАЗЛИВИМ
ГРУПАМ

ПРОСУВАННЯ РЕФОРМ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд був одним з ініціаторів старту реформи — у 2014 році підтримавши стратегічну дорадчу групу, що розробила нову модель охорони здоров'я.
- 2 У 2020 році, у світлі пандемії, реформа зіштовхнулася з новими викликами і перебувала під загрозою згорання. Її вдалося відстояти.
- 3 Перший етап реформи показав високу успішність — 73% українців були задоволеними своїм досвідом взаємодії з лікарями первинної ланки.
- 4 Свої зусилля у 2020 році Фонд спрямував, в першу чергу, на просування результатів реформи, інформування та протидію дезінформації.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Нова система охорони здоров'я має працювати на ключових для демократичних країн принципах прозорості, підзвітності, загальної доступності та ефективності. Завдання полягало в тому, щоб скористатись викликами пандемії як вікном можливостей і побудувати нашу нову систему з урахуванням уроків COVID-19.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Фонд підтримав низку ініціатив проти маніпуляцій політиків, дезінформації та поширенню фейків про медичну реформу. Фактчекери разом із громадськими активістами проводили потужні інформаційні кампанії, які розвінчують міфи навколо медреформи, вірусу SARS-COV-2 та засобів захисту і профілактики.

Ми підтримали лідерів серед лікарів та медичних сестер, які згуртувалися для захисту медичної реформи. ГО «Медичні лідери» почали діалог про необхідність лікарського самоврядування, відстоювали підвищення бюджету на охорону здоров'я та захищали прозорі механізми фінансування закладів.

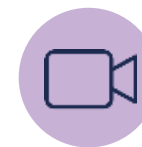
Ми підтримали аналітичну роботу Київської школи економіки та створення центру економіки охорони здоров'я. Аналітична робота була спрямована на обрахунок різних сценаріїв розвитку пандемії та розробку відповідних рекомендацій для дій уряду та місцевої влади.

Фонд продовжив свою роботу з дослідження стану громадського здоров'я і презентував свій четвертий щорічний «Індекс здоров'я. Україна».

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

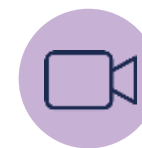
[Індекс громадського здоров'я за 2019 рік](#)

[Презентація Індексу громадського здоров'я](#)

[Досвід медреформи на місцях. Іллінці, Вінничина](#)

[COVID-19: Як Україна і світ долали вірус у 2020 році](#)

[Бюджет 2021: медики, пацієнти вимагають гарантованих 5% ВВП!](#)

[Підтримуємо медичну реформу. Заява Міжнародного фонду «Відродження»](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Допомога медикам та лікарням [с.8] ; Сталість системи охорони здоров'я в умовах пандемії [с.15];

СТАЛІСТЬ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Пандемія Covid-19 багатократно збільшила навантаження на систему охорони здоров'я — від Міністерства до районних лікарень.
- 2 Першою проблемою стала відсутність засобів індивідуального захисту та необхідного обладнання в лікарнях.
- 3 Фонд приділяв увагу моніторингу витрат коштів на протидію коронавірусу і недопущення нецільових витрат.
- 4 Ми підтримували проекти як безпосередньої допомоги лікарям, так і координації громадських зусиль на пошук такої допомоги.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пандемія стала головним викликом для системи охорони здоров'я у 2020 році. Під загрозою опинилась медична реформа, лікарні на перших етапах пандемії не мали необхідного обладнання та засобів індивідуального захисту, а недоброчесні чиновники прагнули використати для сторонніх цілей кошти з ковідного фонду.

ЩО МИ РОБИЛИ?

В рамках спільної ініціативи з ЄС, фонд надав понад 50 малих грантів на закупівлю засобів індивідуального захисту, обладнання (кисневі концентратори, монітори для пацієнтів, обладнання для інфузій, знезараження поверхонь та повітря) та витратних матеріалів для амбулаторій і лікарень по всій Україні.

Програма підтримала гуманітарний штаб на базі БФ «Пацієнти України», які стали центром координації допомоги від бізнесу та окремих громадян тих лікарень, що стали опорними під час першої хвилі пандемії в Україні.

Паралельно з цим, фонд здійснив масштабну закупівлю засобів індивідуального захисту, антисептиків та виробів медичного призначення для закладів охорони здоров'я, переважно для первинної ланки, щоб захистити сімейних лікарів, які часто ставали першим контактом для хворих на коронавірусну хворобу.

Значну увагу ми приділили антикорупційним моніторингам витрат на медицину з «Ковідного Фонду». Саме завдяки підтриманому Фондом моніторингу витрат від StateWatch було зупинено ряд нецільових витрат.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Як культурні менеджери забезпечують Україну захисними щитками](#)

[Захист більше 8000 лікарів по всій Україні та допомога 241 лікарні — звіт за рік ініціативи «Об'єднуємось у боротьбі проти коронавірусу»](#)

[Контролюємо бюджетні витрати на боротьбу з COVID-19](#)

[С фільтрами на автономном питанні: в харькове волонтеры передадут медикам защитные шлемы](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Протидія корупції в умовах пандемії [с.40] ; Захист і просування реформ у медицині [с.14]; Інформування та просвітництво щодо пандемії [с.10]

ПАЛІАТИВНА ДОПОМОГА

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

1 Фонд працює з метою паліативної допомоги ще з кінця 1990-х років. Тоді ми надавали підтримку сторонню хоспісів та об'єднанню активістів.

3 Одним з ключових наслідків діяльності Фонду стало покращення знеболення пацієнтів, в тому числі через таблетований морфін.

2 Завдяки підтримці Фонду з'явився перший дитячий хоспіс, почала надаватися паліативна допомога вдома, були змінені протоколи лікування тощо.

4 Фонд продовжує надавати підтримку на інформаційні кампанії про паліативну допомогу, навчання лікарів та родичів хворих, психологічну допомогу тощо.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Ми переконані, що кожна людина, незалежно від стану її здоров'я, має невід'ємне право прожити решту життя у гідних умовах і без зайвих страждань. Саме цим і займається паліативна допомога.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд посилив роз'яснювальну роботу по правах паліативних пацієнтів – як отримати ліки, куди звернутися, що робити, коли відмовив сімейний лікар, не бере на лікування стаціонар або не надає необхідне знеболення – загалом про доступні законтрактовані державою сервіси паліативної допомоги. Завдяки підтримці Програми, відбулися онлайн-Форум медсестринства (грудень 2020р.) та навчання медсестер Інституту раку в напрямку підтримки лідерства, паліативної допомоги (знеболення, догляд, обіг наркотичних речовин в закладах охорони здоров'я), особливостей комунікації з важкохворими пацієнтами.

За підтримки Фонду, Український центр суспільних даних провів оцінку потреби у паліативній допомозі в Україні. Виявилось, що понад 320 тисяч українців потребують такої допомоги.

Ми надавали юридичний супровід сім'ям, що доглядали за паліативними хворими, а також забезпечували цим сім'ям психологічну допомогу. Продовжились навчання у сфері паліативу, зокрема, безкоштовні тренінги для медичного персоналу та родичів по наданню паліативної допомоги.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Життя у "постійному карантині": психологічна підтримка родин паліативних хворих](#)

[Всеукраїнський форум "Рік медсестринства в Україні 2020"](#)

[У Хмельницькому презентували фотопроєкт на підтримку хоспісної та паліативної допомоги](#)

[Оцінка потреб у паліативній допомозі в Україні](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Допомога вразливим групам населення [с.9] ; Недискримінація та захист прав меншин [с.29];

ДОПОМОГА ВРАЗЛИВИМ ГРУПАМ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Вразливі групи зіткнулися зі значними проблемами під час пандемії. Через прийняті обмеження, вони не отримували лікування та підтримку.
- 2 Фонд надавав допомогу для таких груп: людей, які вживають наркотики, секс-працівників, ЛГБТ-спільнот, ув'язнених та колишніх ув'язнених
- 3 Цю тематику допомоги ми запустили останньою — влітку, коли соціально-економічні наслідки пандемії стали очевидними.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Вразливі групи (люди, які вживають наркотики, секс-працівники, ЛГБТ-спільноти, ув'язнені та колишні ув'язнені) зіткнулися зі значними проблемами під час пандемії та карантину. Через прийняті обмеження, вони не отримували життєво-необхідного лікування та підтримки.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Спільно з Фондом, спільноти вразливих груп взяли на себе відповідальність та спільно з органами влади напрацьовували нові адаптивні практики та політики. Так, наш партнер FreeZone, спільнота колишніх ув'язнених, взяли на себе відповідальність за соціальний супровід та гуманітарну підтримку осіб, які звільняються з місць позбавлення волі під час пандемії.

Вийшов друком «Методичний посібник з підготовки засуджених до роботи соціальними робітниками з надання комплексного пакету послуг з ВІЛ, туберкульозу та вірусного гепатиту С». Ми сприяли тому, аби засуджені мали змогу працювати на добровільній основі на підставі договору ЦПХ або трудового договору, який укладається з ФОП або юрсобою. Це дало можливість продовжити надання соціальної допомоги в місцях позбавлення волі за умов карантинних обмежень. Цей інноваційний підхід є унікальним для всього регіону, коли самі засуджені працюють як соціальні працівники та надають допомогу за принципом «рівний-рівному».

За підтримки Фонду запрацювала перша цілодобова гаряча лінія для допомоги батькам недоношених дітей, де можна отримати психологічну та інформаційну підтримку, а також інформацію щодо догляду за немовлям.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Українські тюрми в умовах пандемії: чого досягла free zone у 2020 році](#)

[Онлайн-конференція "Тюрми в контексті COVID-19"](#)

["Гаряча лінія" підтримки батьків передчасно народжених дітей усієї України](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Допомога вразливим групам населення [с.9] ; Захист прав людей у місцях несвободи [с.31];

ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ

ПРОТИДІЯ
РОСІЙСЬКИМ
ІНФОРМАЦІЙНИМ
НАРАТИВАМ

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА
РОЗШИРЕННЯ
САНКЦІЙ ЩОДО РОСІЇ

МОНІТОРИНГ
ПОРУШЕНЬ ПРАВ
ЛЮДИНИ РОСІЄЮ НА
ОКУПОВАНИХ
ТЕРИТОРІЯХ

РОЗРОБКА СЦЕНАРІЇВ
ПОВЕРНЕННЯ
ОКУПОВАНИХ
ТЕРИТОРІЙ

ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКИМ ІНФОРМАЦІЙНИМ НАРАТИВАМ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Від 2014 року Фонд активно працює над протидією російським фейкам та ворожим інформаційним наративам.
- 2 Завдяки підтримці Фонду почала працювати ініціатива StopFake, зміцнилась діяльність організацій VoxCheck, Інтерньюз Україна тощо.
- 3 Для відслідковування російської дезінформації ми підтримуємо проекти як з якісної, так і з кількісної оцінки пропаганди, та її спростування
- 4 Паралельно Фонд підтримує проекти, що створювали якісний англомовний контент про Україну для західних аудиторій.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пропаганда та дезінформація — одні з ключових складових російської агресії щодо України. Чітке розуміння того, які саме наративи і яким чином їх просуває Росія дозволяє бути готовими до цієї діяльності і ефективно точково протидіяти виявам цієї пропаганди.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд активно підтримував діяльність, спрямовану на визначення і протидію російським інформаційним наративам. Центр глобалістики «Стратегія XXI» представив аналітичну публікацію «Російський спрут в дії. Кейс «Україна». Видання присвячено аналізу російських впливів, лобізму та підривної діяльності в Україні в умовах розв'язаної РФ агресії гібридного типу, яка триває вже сьомий рік.

Наші партнери з порталу «Тексти» проводили моніторинг російської дезінформації, в т.ч. стосовно антизахідних наративів. Фонд підтримував також обговорення, присвячені цим темам.

Також за запитом від Фонду проросійський телеканал ZIK пройшов позапланову перевірку і отримав догану та штраф за порушення журналістських стандартів.

Експерти ГО «Інтерньюз Україна» провели опитування журналістів, експертів, лідерів думок у країнах ЄС щодо актуальних тем та інформації, яка цікавить європейців про Україну. На основі отриманих даних було виготовлено 9 коротких відео-розповідей українських історій успіху для іноземної аудиторії.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

	Аналітичне дослідження «Російський спрут в дії. Кейс «Україна»		Онлайн-презентація дослідження «Російський спрут у дії. Кейс «Україна»
	Як за рік змінилася російська деза в Україні. LIVE-дискусія		«Іноземні агенти 2.0»: чи повторить Україна досвід Росії
	Нацрада призначила каналу «ZIK» штраф понад 300 тисяч гривень та піде до суду щодо анулювання ліцензії		Відеоролики Ukraine.World

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Підтримка медіа [с.51] ; Розвиток критичного мислення [с.49]; Збереження та розширення санкцій щодо Росії [с.20];

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗШИРЕННЯ САНКЦІЙ ЩОДО РОСІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 З 2014 року Фонд активно допомагає запроваджувати нові санкції за збройну агресію Росії та слідкує за дотриманням вже наявних.
- 2 Завдяки моніторингу міжнародних санкцій щодо Криму десятки компаній потрапили під санкції, а десятки суден втратили ліцензію.
- 3 Завдяки зусиллям різних сторін, в т.ч. Фонду, у 2020 році вдалося загальмувати побудову російського газопроводу «Північний потік-2».
- 4 Дані підтримуваних Фондом моніторингів щодо санкцій використовують органи влади України, США, інституцій та країн-членів ЄС.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Санкції залишаються важливим елементом впливу на Росію та стримування її від подальшої ескалації. Фонд продовжує адвокатувати збереження та розширення санкцій щодо Росії за окупацію Криму, Донбасу та військову агресію щодо України.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Значним досягненням для енергетичної безпеки України стало гальмування побудови російського газопроводу «Північний потік-2». Українські експерти та дипломати у діалозі з країнами ЄС спиралися на моніторингову діяльність аналітичного центру «Діксі-груп», підтримувану Фондом. Було розроблено українську стратегію протидії «Північному потоку-2» з аналізом варіантів розвитку подій, позицій стейкхолдерів, процесу, змісту законодавства ЄС та ін.

У 2020 році ми продовжили підтримку комплексного моніторингу впровадження міжнародних санкцій стосовно окупованого Криму, який здійснює команда www.blackseanews.net. Завдяки діяльності проекту 35 російських юридичних осіб були внесені у санкційний список рішенням РНБО, десятки суден були виключені з міжнародних морських реєстрів, на низку підприємств російського військово-промислового комплексу було накладено [санкції США](#).

Міжнародний центр перспективних досліджень провадив адвокаційну діяльність щодо збереження санкцій, зокрема, організовував зустрічі з дипломатами та експертні круглі столи у [Вашингтоні](#), [Римі](#), [Відні](#), [Берліні](#) тощо.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Як діють кримські санкції. Окупація Криму, санкції та блокада](#)

[Санкції України, США та ЄС у зв'язку з російською агресією проти України. Повна база даних](#)

[Газ Центральної Азії: перспективи для України та ЄС](#)

[Південний газовий коридор: перспективи для України](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Моніторинг порушень прав людини Росією на окупованих територіях [\[с.21\]](#) ; Просування українського порядку денного закордоном [\[с.25\]](#);

МОНІТОРИНГ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ РОСІЄЮ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Підтримка Фондом вивчення випадків порушень прав людини в окупованому Криму, а також на Донбасі, почалося ще 2014 році і триває досі.
- 2 За нашої підтримки досліджуються воєнні злочини, порушення прав цивільних громадян, документування фактів агресії.
- 3 За підтримки Фонду у 2020 році почалась робота над найбільшою електронною базою доказів агресії Росії проти України.
- 4 Фонд активно працює з міжнародними інституціями, в т.ч. Міжнародним кримінальним судом, щоб Росія понесла заслужене покарання.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

На окупованих територіях Донбасу і Криму Росія продовжує систематично порушувати базові права громадян. Системний моніторинг та документація таких порушень, проявів агресії необхідне як для превенції майбутніх порушень, так і для притягнення Росії до відповідальності за здійснене.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду в Україні з'явиться перший електронний музей збройної агресії РФ проти нашої країни. Електронна платформа міститиме дані про ключові події і факти щодо перебігу міжнародного збройного конфлікту, порушення принципів міжнародного гуманітарного права в тимчасово окупованих Криму та Донбасі. Поява платформи з доказами російської агресії є одним з етапів реалізації принципів перехідного правосуддя. Вона також надає можливість міжнародного розголосу про злочини РФ на окупованих територіях України.

Кримська правозахисна група за підтримки Фонду досліджувала мілітаризацію Криму та, зокрема, залучення дітей до мілітарних процесів на півострові. Також за підтримки Фонду було створено програму з моніторингу порушення права власності в анексованому Росією Криму.

Значна увага приділялася також співпраці з міжнародними партнерами. Зокрема, представники Парламентської асамблеї ОБСЄ отримали підготовлений за підтримки Фонду довідник щодо окупації Криму, а у своєму офісі Фонд збирав представників Міжнародного кримінального суду, щоб ознайомити їх з ситуацією в Криму та на Донбасі.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Електронний музей про російську агресію створюють в Україні](#)

[Міф про "втрачене покоління", або Як захистити молодь Криму та Донбасу від впливу РФ](#)

[Мілітаризація дітей у Криму: як Росія популяризує війну з дошкільного віку](#)

[Право на правду: Висвітлення судових процесів, пов'язаних зі збройним конфліктом](#)

[Правники обговорили перехідне правосуддя на регіональній зустрічі у Дніпрі](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Збереження та розширення санкцій щодо Росії [с.20] ; Просування українського порядку денного закордоном [с.25];

РОЗРОБКА СЦЕНАРІЇВ ПОВЕРНЕННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ З ОКУПОВАНИМИ ТЕРИТОРІЯМИ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Після 7 років окупації Україна не має однозначної відповіді на важливе питання — яким чином ми будемо реінтегрувати території.
- 2 Фонд підтримав ряд аналітичних продуктів, які ставили за мету дослідити питання реінтеграції і спрогнозувати відповідні сценарії.
- 3 Паралельно Фонд підтримав кілька досліджень думки українців з підконтрольних територій стосовно тих, хто залишається на окупованому Донбасі.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Щоб збільшити шанси на повноцінну реінтеграцію окупованих територій, вже сьогодні ми маємо окреслити бачення зацікавлених акторів щодо процесу деокупації, проаналізувати мотиви та інтереси України, Росії, інших міжнародних гравців, врахувати релевантні кейси деокупації в інших державах регіону.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Фонд підтримав ряд ініціатив, які пропонували переосмислити політику деокупації. Група стратегічних та безпекових студій у партнерстві з Радою зовнішньої політики “Українська призма” та іще сімома дослідницькими центрами здійснювала Проект стосовно розробки дороговказів з формування державної політики України з питань деокупації тимчасово окупованих РФ суверенних територій України. Центр “Нова Європа” підготував аналітичний документ про досвід Молдови у врегулюванні придністровського конфлікту, та як Україна може його використати для вирішення конфлікту на Донбасі.

В опитуванні “Подвійні стандарти: що українці думають про реінтеграцію окупованих територій” Школа політичної аналітики НаУКМА спільно з Infosapiens поставила респондентам низку питань, що стосувались інформаційної політики та реінтеграції тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу. Схожою була мета дослідження «Донбас і Крим: людський та геополітичний виміри». Фонд підтримував також експертні обговорення та експертні опитування на означену тему.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Переосмислення деокупаційної політики України в рамках гібридної війни Росії проти України](#)

[Дзеркальне відображення: що Придністров'я може підказати нам про Донбас?](#)

[Рік після саміту в Парижі. Як змінилася миротворча політика Президента Зеленського](#)

[Придністровський варіант для Донбасу: чи дійсно найкращий з найгірших?](#)

[Результати опитування «Донбас і Крим: людський та геополітичний виміри»](#)

[Результати опитування «Що українці думають про реінтеграцію окупованих територій?»](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Протидія російським інформаційним наративам [с.19] ; Моніторинг порушень прав людини Росією на окупованих територіях [с.21]

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

ПОГЛИБЛЕННЯ
ІНТЕГРАЦІЇ З
ЄВРОПЕЙСЬКИМ
СОЮЗОМ

ПРОСУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ПОРЯДКУ ДЕННОГО
ЗАКОРДОНОМ

МІГРАЦІЯ
І СВОБОДА
ПЕРЕСУВАННЯ

ДОСЛІДЖЕННЯ
І СТИМУЛЮВАННЯ
ТОРГІВЛІ З ЄС

ПОГЛИБЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд був і залишається одним з ключових драйверів євроінтеграції України і протягом двох десятиліть підтримує проекти в цій сфері.
- 2 У 2020 році продовжилась робота з моніторингу виконання Угоди про асоціацію з ЄС та адвокація прийняття необхідних нормативних актів.
- 3 Одним з важливих акцентів стало просування в Україні Європейського зеленого курсу та аналогічного документу для України.
- 4 Інший важливий акцент— інтеграція України у Єдиний цифровий ринок як пріоритет секторальної інтеграції в ЄС

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Європейський союз залишається ключовим партнером України, а курс на поступове повноправне членство в ЄС закріплений в Конституції України. Фонд допомагає готувати якісну аналітику і адвокатувати найнеобхідніші реформи для посилення і поглиблення інтеграції України в ЄС.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році завершив роботу 4-річний проєкт Фонду та Європейського Союзу «Громадська синергія», що був спрямований на поглиблення євроінтеграції. Насамкінець, в рамках проєкту вийшов комплексний аналіз виконання Угоди про асоціацію та ряд статей, що розкривають цю тему.

За підтримки Фонду було видано аналітичний документ «Європейський зелений курс: можливості та загрози для України», підготовлений РАЦ «Суспільство та довкілля». Було проаналізовано кожен компонент ЄЗК з точки зору можливостей та потенційних наслідків для України.

Також Фонд підтримував дослідження на основі макроекономічного моделювання, потенційного економічного впливу інтеграції України у Єдиний цифровий ринок ЄС. Результати дослідження використовуються Міністерством цифрової трансформації України для прискорення законодавчого наближення до законодавства ЄС у сфері цифрового ринку.

ГО «Європа без бар'єрів» проаналізувала пріоритети співпраці з ЄС у сферах правоохоронної співпраці, боротьби з оргзлочинністю, кібербезпеки.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

	Підсумковий звіт проєкту «Громадська Синергія»		Європейський Зелений Курс: можливості та загрози для України
	«Інтеграція України у Єдиний цифровий ринок ЄС: потенційні економічні переваги»		«Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною і ЄС»
	Пріоритети співпраці з ЄС у сферах правоохоронної співпраці, боротьби з оргзлочинністю, кібербезпеки		Україна та Угода про асоціацію з ЄС: моніторинг виконання 2014-2019

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Дослідження і стимулювання торгівлі з ЄС [с.27] ; Ініціатива EU4USociety [с.6]; Зелені реформи для України [с.58]

ПРОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ЗАКОРДОНОМ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд паралельно здійснює як просування Євросоюзу в Україні, так і просування українських інтересів у країнах Європи та у США.
- 2 У 2020 році найбільшу увагу Фонду привернуло питання реформування «Східного партнерства» Європейського союзу.
- 3 Фонд виступив у ролі одного з лідерів формування консолідованої позиції України, Грузії та Молдови щодо «Східного партнерства».
- 4 До початку пандемії Фонд підтримував кілька адвокаційних візитів у європейські столиці.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Ми переконані, що Україна має бути не пасивним спостерігачем, а активним актором на міжнародній арені, пропонуючи свій порядок денний і всіляко просуваючи власні інтереси. Для цього важливі як аналіз міжнародної політики, так і формування та просування власної української позиції щодо важливих питань світової політики.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд долучився до дискусій щодо оновлення «Східного партнерства» ЄС та формування консенсусу громадських експертних середовищ України, Молдови і Грузії (а також значною мірою ЄС) щодо необхідності запровадження додаткового формату «ЄС+3». Синтезований виклад експертного бачення змістовного наповнення пріоритетів Східного партнерства для цих трьох країн було викладено у спільному non-paper «Цілі Східного партнерства після 2020 року для трьох держав, що підписали Угоди про асоціацію з ЄС». Цей документ був широко розповсюджений серед інституцій ЄС та країн-членів як узгоджена позиція громадських експертів трьох країн, що мають європейські амбіції.

За нашої підтримки у Брюсселі пройшла конференція «Чому місцеві вибори в Україні мають значення», українські експерти та політики змогли приєднатися до Всесвітнього економічного форуму в Давосі, а Міжнародний Центр Перспективних Досліджень здійснив адвокаційні поїздки у Рим, Берлін, Відень.

Не припинялася робота з аналізу міжнародної політики та оцінці перспектив співпраці з країнами сусідами — Білоруссю, Угорщиною тощо.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

	<u>Цілі Східного партнерства після 2020: рекомендації із Грузії, Молдови та України</u>		<u>Щастя, злий інтернет та наративна економіка — уроки Давосу для України</u>
	<u>Історія відносин Україна – Угорщина як динаміка та зміст політичного діалогу</u>		<u>Україна-Білорусь: що очікувати від команди Зеленського в українсько-білоруських відносинах?</u>
	<u>Три речі, що об'єднують плани Байдена та Трампа щодо України</u>		

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Протидія російським інформаційним наративам [с.19] ; Збереження та розширення санкцій щодо Росії [с.20];

МІГРАЦІЯ І СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд вважає себе одним зі співтворців безвізу з ЄС — адвокацію цього процесу Фонд почав іще всередині 2000-х років.
- 2 2020 рік, в зв'язку з антипандемічними обмеженнями, вніс суттєві корективи в питання свободи пересування в усьому світі.
- 3 Протягом 2020 року за підтримки Фонду вівся безперервний моніторинг міграційних законодавчих новел, пов'язаних з пандемією.
- 4 Також Фонд приділяв активну увагу питанням трудової міграції, як українців у країни ЄС, так і іноземців до України.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У 2020 році пандемія коронавірусу внесла суттєві корективи у сфері міграції та вільного пересування громадян загалом і практику здійснення контролю під час перетину кордону людьми і товарами зокрема. Фонд уважно стежив за станом міграційних процесів.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду команда ГО «Європа без бар'єрів» провела десятки консультацій з органами влади та експертами, відвідала різні пункти пропуску у Закарпатській області, опрацювала документи та матеріали, щоб підготувати комплексне дослідження "Кордон 777. Сучасні проблеми шенгенського кордону України". Ця публікація аналізує функціонування кордону України з країнами Шенгенської зони – Польщею, Угорщиною, Словаччиною – і надає ключові дані для розуміння тенденцій руху через кордон, розбудови прикордонної інфраструктури, планування прикордонного простору, транскордонної співпраці.

Особливу увагу було приділено вивченню україно-польського прикордоння, а також проведено низку круглих столів.

В рамках аналітичного вісника «Міграція і кордони» експерти досліджували вплив пандемії на міграцію та збирали ключові новини щодо змін правил перетину кордону.

Аналітичний центр CEDOS досліджував питання становища імігрантів в Україні, а Центр «Нова Європа» - вплив заборони на виїзд трудових мігрантів з України.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Дорожня карта рішень.
Сучасні проблеми
Шенгенського кордону
України](#)

[Відеоблог
"Міграція і кордони"](#)

[Політика у сфері міграції.
Перевірка пандемією](#)

[Як обмеження на виїзд
українських робітників
вплинуть на відносини з
іншими країнами](#)

[Аналіз динаміки перетинів
кордонів за 2010 – початок
2020 років](#)

[Ми віримо, що
громадянське суспільство
може внести свій значимий
внесок](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Поглиблення інтеграції з Європейським Союзом **[с.24]** ;
Дослідження і стимулювання торгівлі з ЄС **[с.27]**;

ДОСЛІДЖЕННЯ І СТИМУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ З ЄС

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 З часу підписування Угоди про Асоціацію з ЄС Фонд активно підтримує проекти з моніторингу та стимулювання торгівлі з ЄС.
- 2 У 2020 році була презентована ініціатива «За чесну та прозору митницю» спрямована на моніторинг впровадження митної реформи.
- 3 Опитування імпортерів та експортерів, підтримане Фондом, дало комплексний аналіз ситуації та тенденцій у торгівлі з ЄС.
- 4 Чотири представники Ініціативи «За прозору і чесну митницю» обрано до складу Громадської Ради при Державній митній службі України.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Економічна інтеграція з ЄС є одним з найважливіших етапів шляху до майбутнього членства України в ЄС. Саме економічним питанням присвячено і понад 90% Угоди про асоціацію України та ЄС. Саме тому питання торгівлі та вільного обігу товарів є принциповим для європейського майбутнього України.

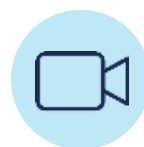
ЩО МИ РОБИЛИ?

Громадська Ініціатива «За чесну та прозору митницю», підтримувана Фондом, у 2020 році стала активним учасником процесу реформ у митній сфері. Так, Держмитслужба використовує у своїй роботі результати П'ятого щорічного опитування експортерів та імпортерів, проведеного у 2020 році з метою отримання «зворотного зв'язку» та оцінки роботи митниці. У вересні 2020 року була презентована аналітично-консультативна робота «Чи потрібна криміналізація товарної контрабанди?». Поданий наприкінці грудня до Верховної Ради України законопроект щодо криміналізації контрабанди підакцизних товарів враховує окремі положення цієї роботи.

Регіональні організації здійснювали громадську оцінку роботи обласних митниць та підготовку відповідних рекомендацій і адвокації заходів, спрямованих на поліпшення роботи митних органів.

Для пошуку оптимальних рішень також був проведений молодіжний хакатон «Реформування митних процедур очима молоді. Як краще боротися з корупцією на митниці: більше контролю чи простіші процедури?».

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Презентація результатів п'ятого щорічного опитування експортерів та імпортерів](#)

[Громадська ініціатива «За чесну та прозору митницю»](#)

[Спрощення процедур торгівлі в Україні. Частина 1: Реформа у митній сфері очима бізнесу](#)

[Спрощення процедур торгівлі. Частина 2: Митні процедури, єдине вікно та електронний документообіг](#)

[Спрощення процедур торгівлі. Частина 3: Угода про асоціацію, перешкоди ЗЕД та роль бізнес-асоціацій](#)

[Спрощення процедур торгівлі. Частина 4: контрабанда та «сірий імпорт», корупція на митниці](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Поглиблення інтеграції з Європейським Союзом **[с.24]** ;
Просування українського порядку денного закордоном **[с.25]**;

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЯ

НЕДИСКРИМІНАЦІЯ
ТА ЗАХИСТ ПРАВ
МЕНШИН

ЗАХИСТ ТРУДОВИХ
ПРАВ

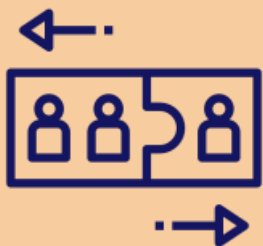
ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДЕЙ
У МІСЦЯХ
НЕСВОБОДИ

УПРАВЛЕННЯ
РОМСЬКИХ ГРОМАД

ЖІНОЧЕ ЛІДЕРСТВО
І ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

НЕДИСКРИМІНАЦІЯ ТА ЗАХИСТ ПРАВ МЕНШИН

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд концентрує свої зусилля для захисту найбільш дискримінованих груп — представників ЛГБТ, представників національних меншин тощо.
- 2 В своїй роботі ми поєднуємо як просвітницьку роботу, так і адвокаційну, що спрямована на зміну політик щодо протидії дискримінації.
- 3 У 2020 році Фонд почав працювати над підвищенням поінформованості стосовно інтерсекс-людей.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Ми переконані, що будь-яка людина, незалежно від сексуальної орієнтації, біологічних особливостей, національності тощо має право на повагу та гідність, а у демократичному суспільстві не може бути місця будь-якій формі дискримінації за ознаками статі, сексуальної орієнтації, національності, раси тощо.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 202 Фонд продовжував свою постійну роботу з протидії дискримінації та захисту прав меншин. За підтримки фонду в Києві відбулася перша Конференція громадських організацій «Дискримінація вразливих груп населення в Україні: державна політика і громадська думка». В рамках конференції активісти сформували план з 5 простих кроків влади і суспільства, необхідних для зниження рівня дискримінації вразливих груп населення в Україні.

Щоб подолати недостатню поінформованість навколо біологічного феномену інтерсексуальності, Громадська організація “Egalite Intersex Ukraine” підготувала брошуру, а також фотовиставку «Краса і гідність інтерсекс-людей».

У листопаді в Києві відбувся перший Форум союзників ЛГБ-ком'юніті. На Форумі говорили про те, яким чином бізнес може підтримувати принципи рівності та різноманіття; як військові захищають права своїх побратимів та посестер із ЛГБТ-спільноти; чому та як потрібно говорити про сексуальну освіту та ін.

Завдяки Фонду запрацював майданчик для обговорення нагальних питань у сфері державної етнополітики та захисту прав етнічних меншин.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Diversity YOU—соціальний проєкт Lviv Fashion Week, присвячений толерантності та прийняттю інакшості](#)

[Панельна дискусія в рамках Конференції «Дискримінація вразливих груп населення в Україні»](#)

[Хто такі інтерсекси і як їм бути повноправними членами суспільства не втративши себе](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Допомога вразливим групам населення [с.9] ; Управління ромських громад [с.32] ; Доступ до правосуддя [с.37]

ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

1 У 2020 році увага в питаннях захисту трудових прав була зміщена на захист від звільнень в умовах пандемії Covid-19.

2 Фонд підтримував як аналітичні та адвокаційні проекти, які ставили на меті аналіз і зміну політик, так і безпосередню допомогу працівникам.

3 З часу появи Індексу у 2014 році, Фонд щороку підтримує вихід «Українського індексу корпоративної рівності»

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Якісні умови праці з дотриманням взаємних зобов'язань між працівником та роботодавцем — базова умова для повноцінного розвитку економіки. Пандемія Covid-19 принесла нові виклики та вплинула на збільшення кількості порушень прав працівників.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 202 Фонд активно включився в роботу з захисту трудових прав. В рамках проекту «Концепція імплементації стандартів ЄС щодо збалансування професійного та особистого життя працівників» експерти проводили аналіз необхідності нормативної регламентації гармонізації професійних та особистих обов'язків працівників в Україні в контексті зміни трудового законодавства.

За підтримки Фонду вийшов щорічний рейтинг «Український індекс корпоративної рівності-2019» та були названі найкращі роботодавці України. Забезпечення рівних умов для працевлаштування різноманітних категорій людей оцінювалося за трьома блоками: гарантування рівних можливостей для жінок, для людей з інвалідністю, а також співробітників, які відносять себе до ЛГБТ-спільноти.

Спільно з Федерацією профспілок України та МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я» (LHSI) збільшували потенціал юридичних фахівців ФПУ щодо захисту трудових прав членів профспілок під час пандемії коронавірусу. Ми підтримали просвітницький проєкт ТРК «Перший Західний», спрямований на захист від незаконних звільнень.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Сторінка Українського індексу корпоративної рівності](#)

[Stop - незаконні звільнення](#)

[Критерії присудження рейтингу Українського індексу корпоративної рівності](#)

[Пандемія коронавірусу: правові механізми захисту трудових та соціальних прав працівників](#)

[У Києві нагородили кращих роботодавців 2019 року](#)

[Політика рівності і різноманіття: досвід бізнесу](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Захист прав людини в умовах пандемії [с.11] ; Жіноче лідерство і гендерна рівність [с.33];

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДЕЙ У МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд стояв у витоків і продовжує залишатися партнером Нац. превентивного механізму, який перевіряє дотримання прав у місцях несвободи.
- 2 Ми є ключовими драйверами системного впровадження системи фіксації дій затриманих Custody Records.
- 3 Наразі Custody records повноцінно працює у чотирьох ізоляторах тимчасового тримання: в Дніпрі, Херсоні, Сарнах та Кропивницькому.
- 4 Наразі запроваджуватиметься система в ізоляторах тимчасового тримання у Харкові, Северодонецьку та Пустомитах.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Усі люди мають право на гідне поводження та дотримання прав, навіть у місцях несвободи. Особливо актуальним це питання є у країнах, де переслідування може мати характер політичного.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Наша підтримка діяльності моніторів Національного Превентивного Механізму “Україна без тортур” дозволила у тісній взаємодії з [Секретаріатом Уповноваженого ВРУ з прав Людини](#) швидко відновити в умовах пандемії моніторингові візити до місць несвободи. Також фонд продовжив підтримку тренінгів для моніторів НПМ.

Тривала робота програми та наших партнерів, зокрема Управління дотримання прав людини Національної поліції України – УДПЛ з пілотування нової системи фіксації дій щодо затриманих осіб. [Custody Records](#) отримала визнання з боку [Національної поліції України](#) та [Міністерства внутрішніх справ](#) і прийнято рішення про її [масштабування та поступове поширення](#) на всю територію України. Щоб систематизувати усю інформацію про [Custody Records](#), був запущений довідник [Custody Wiki](#). Також допоміг у дотриманні [протиепідемічних правил](#) у шести Ізоляторах тимчасового тримання, які вже працюють за системою [Custody](#).

Спільно з «Українською фундацією громадського здоров'я» ми підтримали розробку посібника про щодо реабілітації потерпілих від катувань у місцях несвободи, а також серію [панельних дискусій](#) про організацію виявлення та забезпечення доступу потерпілих від катувань до послуг з реабілітації.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Права затриманих та поліцейських: що змінило впровадження Custody Records](#)

[Як надавати спеціалізовані психологічні, соціальні та юридичні послуги для потерпілих від катувань?](#)

[Модель надання комплексних послуг з реабілітації потерпілих від катувань у місцях несвободи](#)

[CustodyWiki - інформаційний портал про систему забезпечення прав затриманих](#)

[Як впровадження Custody Records змінить процедуру затримання?](#)

[Як захистити права затриманих в Україні?](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Допомога вразливим групам населення [с.9] ; Допомога вразливим групам [с.17]; Доступ до правосуддя [с.37]

УПРАВНЕННЯ РОМСЬКИХ ГРОМАД

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 У Фонді працює Ромська програма, яка допомагає ромським громадам розвиватись, а українському суспільству - ставати інклюзивнішим.
- 2 Сьогодні зусилля програми сконцентровані на тому, щоб зробити ромів та їх громади більш спроможними, управити їх.
- 3 Для цього програма як проводить власні дослідження та адвокаційні капманії, так і співпрацює з найпотужнішими організаціями ромів.
- 4 Програма сприяє розвитку ромського лідерства, підвищенню правосвідомості в громадах, покращенню освіти ромських дітей та ін.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Роми, в силу багатьох обставин, залишаються найбільш вразливою національною меншиною в Україні. Ми переконані, що гармонійний розвиток та інтеграція ромських громад може як покращити становище самих ромів, так і принести багато користі українським громадам, що живуть поряд.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Вдалося об'єднати понад 20 ромських організацій в процесі роботи над проектом нової Національної стратегії ромської інклюзії на період після 2020 року. Підготовлені рекомендації були подані до Державної служби з питань етнополітики і свободи совісті та були переважно враховані.

Були підготовлені дослідження впливу пандемії COVID19 на ромські громади в Україні, результати якого заклали основу для подальших ініціатив самої програми та її ключових партнерів. Комплексне дослідження практики асистента педагога в контексті інклюзивної освіти підсумувало досвід імплементації моделі ромського асистента вчителя в Україні із формуванням рекомендацій для МінОсвіти.

Завдяки підтримці програми продовжили свою роботу: Центр підготовки ромських дітей до школи (Ужгород), Безпечний простір для ромських жінок «Петаленца» (Одеса), школа «РомАрт» (Мукачеве), Ромська політична школа (Одеса), Центр двомовної освіти для ромських дітей (Каховка) та Школа ромського діяча (Львів). Були ініційовані 5 пілотних проектів з підтримки працевлаштування та розвитку підприємництва в ромських громадах у 4 областях.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Участь ромських активістів у політичному та соціально-економічному житті громад](#)

[Онлайн-круглий стіл «Практика асистента педагога»](#)

[Презентація «Потреби і наслідки у ромських громадах від поширення коронавірусної хвороби»](#)

[Аналітичний звіт за підсумками соціологічного дослідження щодо наслідків Covid-19 у ром. поселеннях.](#)

[Заява щодо висловлювань мера Івано-Франківська про примусове переміщення ромів](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Недискримінація та захист прав меншин [с.29] ; Допомога вразливим групам населення [с.9];

ЖІНОЧЕ ЛІДЕРСТВО І ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

1 Тематика гендерної рівності присутня в багатьох проектах Фонду, а з 2020 працює окрема ініціатива, спрямована на неї

2 Спільно з Українським жіночим фондом та Урядом Канади Фонд впроваджує проект «Голос жінок і лідерство – Україна»

3 В рамках цієї діяльності Фонд проводить навчання для жінок-лідерок з громадських організацій, держслужбовиць тощо

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У середньому, жінки в Україні мають вищий рівень освіти, проте отримують тільки 70 % від середньостатистичної зарплатні чоловіків. За даними зібраних статистичних досліджень, українки недооцінені в політичному житті України. Наша діяльність із розвитку жіночого лідерства покликана усунути ці нерівності.

ЩО МИ РОБИЛИ?

В рамках співпраці з Українським жіночим фондом та Урядом Канади ми проводили навчання для представниць жіночих правозахисних організацій та жінок-активісток з різних регіонів України. Навчання стосувалося проведення адвокаційних кампаній, в тому числі бюджетної адвокації, з розбудови коаліцій та партнерств та інші.

У жовтні у співпраці з Фондом пройшов перший Форум феміністичної оргспроможності, що був присвячений посиленню жіночого руху і розвитку спроможності жіночих/феміністичних організацій.

Ми підтримали дослідження щодо того, як покращення доступу до дитячих садків допоможе матерям на ринку праці, а також дослідження щодо потреб жіночих організацій у розвитку навичок адвокації.

Також Фонд підтримував діяльність з протидії домашньому насильству. Це включало безпосередню роботу в громадах, навчання з протидії насильству, інформаційні кампанії, підтримку гарячої лінії протидії домашньому насильству та підтримки жінок у Дніпрі, підтримку притулків для жінок, що постраждали від насильства.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Країни розвинуеного фемінізму: як їм це вдалось і що вони радять Україні](#)

[Як кращий доступ до дитсадків допоможе жінкам на ринку праці](#)

[Майже 270 тисяч жінок зможуть піти на роботу, якщо покращиться доступ до дитсадків та їх якість](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Захист трудових прав **[с.30]** ; Недискримінація та захист прав меншин **[с.29]** ; Аналітичні дослідження задля зміни політик **[с.56]**

СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ

РЕФОРМИ
ПРАВОСУДДЯ

ІННОВАЦІЇ
У ПРАВІ

ДОСТУП
ДО ПРАВОСУДДЯ

ПРАВОВІ ПОТРЕБИ
В ГРОМАДАХ

РЕФОРМИ ПРАВОСУДДЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Проекти з реформування українського правосуддя з'явилися в роботі Фонду в 2000-х роках.
- 2 Ми стояли у витоків реформування прокуратури і активно включені в планування судової реформи в Україні.
- 3 У 2020 році ми приділили увагу формуванню стандартів досудового розслідування.
- 4 Також Фонд активно працював над формуванням візії майбутнього правосуддя на базі майданчиків JustConf, JustTalk та ін.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Питання справедливого неупередженого правосуддя залишалося одним з найважливіших на порядку денному країни у 2020 році. Фонд виступає за стратегічний підхід до реформ правосуддя, що враховуватиме позиції усіх сторін та залучатиме найкращі європейські практики.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Фонд продовжив свою роботу у формуванні візії того, яким має бути нове правосуддя в Україні. Не зважаючи на пандемічні обмеження, завдяки Фонду відбувалася низка важливих подій. Київська практична Програма посилення правової спроможності у форматі дизайн-мислення працювала дистанційно із командами України, Кенії, Північної Македонії, Польщі та Киргизстану над роллю (не)правників в інклюзивній екосистемі правосуддя. А інноваторів у сфері кримінальної юстиції зібрала наша конференція Justconf.

Створений Фондом комунікаційний майданчик для дискусій про кримінальну юстицію JustTalk урізноманітнив свої формати, вдосконалив айдентику, побував в гостях у НАБУ та Вищого антикорупційного суду.

Сформована за підтримки Фонду експертна група завершила розробку Стандартів досудового розслідування, які тепер представлені у вигляді мобільного додатку, який можна завантажити на iOS та Android.

Також Фонд продовжив підтримувати проєкти щодо впровадження медіації, досліджував довіру до судів, пошуки реформування судів та інші тематики.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

	Роль слідчого судді у кримінальному провадженні		Розкажи мені що сталося, або зізнайся. Дослідження про процесуальне інтерв'ю
	Майбутнє кримінальної юстиції, яке наближаємо. Про що говорили під час JustConf Ukraine 2020		Присяжні засідають: майбутнє народної панелі
	Чи покарання — єдиний шлях досягнення справедливості?		

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Інновації у праві [с.36] ; Доступ до правосуддя [с.37]; Правові потреби в громадах [с.38]; Захист прав людей у місцях несвободи [с.31];

ІННОВАЦІЇ У ПРАВІ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

1 Останні кілька років Фонд активно працює над впровадженням інноваційних підходів у праві — від цифровізації до Legal Tech.

2 У 2020 ми продовжили підтримку мобільних застосунків та інших інноваційних продуктів, спрямованих на збільшення доступу до правосуддя.

3 Конкурс Justice Challenge, який традиційно підтримує Фонд, збирає ідеї в сфері Legal Tech і надає підтримку найкращим з них.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Держава часто не встигає за розвитком технологій, через що створюються білі плями у сфері захисту прав людини. Важливим завданням громадянського суспільства є допомогти надолужити цей розрив і гарантувати українцям дотримання прав у будь-яких середовищах.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду запрацював мобільний застосунок для отримання Безоплатної правової допомоги. Застосунок значно спрощує доступ людей до правосуддя у ньому можна отримати консультацію, правову підтримку і роз'яснення прав та обов'язків тощо.

Ми продовжили підтримку в Україні міжнародного конкурсу інновацій у сфері права Innovating Justice Challenge 2020. Програма сприяє синергії між IT, громадським та державним сектором. 10 відібраних команд пройшли регіональну інкубаційну програму. Найкращі проекти зможуть пройти глобальну акселераційну програму, отримають грант на розвиток свого продукту.

Ми стимулювали розмови про майбутнє права, зокрема щодо використання для вирішення юридичних спорів штучного інтелекту, впровадження IT-інновацій у юридичну практику тощо.

В рамках проекту «Захист персональних даних в системах відеоспостереження за дотриманням публічного порядку» ми підтримали ряд обговорень та презентацій щодо використання камер відеоспостереження та захисту цих даних.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Ukrainian Finals — Innovating Justice Challenge 2020](#)

[Український лігалтек: to be, or not to be](#)

[Старший брат стежить за тобою: відеоспостереження за дотриманням публічного порядку в Україні](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Реформи правосуддя [с.35] ; Доступ до правосуддя [с.37]; Правові потреби в громадах [с.38];

ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Починаючи з 90-х років ми підтримуємо проекти зі збільшення доступу до правосуддя для українських громадян.
- 2 Фонд підтримував створення перших юридичних клінік, стояв у витоків системи Безоплатної правової допомоги та інших реформ.
- 3 Наша велика ідея останніх років — запровадження в Україні ініціативи параюристів або, як це називаємо ми — громадських радників.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Для жителів сіл, вразливих груп та багатьох інших громадян доступ до юридичної допомоги є складним і незрозумілим. Ми прагнемо наблизити до звичайного громадянина доступні способи юридичної допомоги — від волонтерів-громадських радників до безоплатної правової допомоги.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду постало та інституційно зміцнилося середовище громадських радників - українського формату залучення волонтерів не із числа юристів до важливої місії — забезпечення доступу до правосуддя. Громадські радники — це активні члени суспільства, які розуміють, що треба зробити для поліпшення життя в своєму населеному пункті. Зараз по всій Україні налічується вже понад 140 громадських радників. З початку 2020 року громадські радники допомогли понад 6 тисячам осіб.

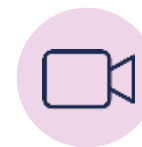
Наша підтримка дала поштовх розвитку Української школи практичних знань з питань доступу до правосуддя та окремим її програмам, таким як “Правоспроможна громада” та Лабораторія Pro Bono. Програма «Правоспроможна громада» допомагає ініціативам (командам) розробляти та проводити дослідження правових потреб у громадах. Простір Pro Bono поєднує соціальні ініціативи та бізнес для взаємовигідної і цікавої співпраці.

Фонд продовжував роботу зі збільшення доступності правосуддя для вразливих категорій населення. В тому числі були підтримані проекти щодо поваги до прав людини та здійснення правосуддя в умовах збройного конфлікту на території України.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Каталог соціальних ініціатив клубу Pro Bono](#)

[How to do Legal Empowerment Work Remotely](#)

[Історії успіху громадських радників України](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Правові потреби в громадах [с.38] ; Захист трудових прав [с.30]; Захист прав людини в умовах пандемії [с.10]

ЗАДОВОЛЕННЯ ПРАВОВИХ ПОТРЕБ У ГРОМАДАХ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

1 Доступ до юридичної інформації нерівномірно розподілений у країні — у малих громадах ситуація значно складніша.

2 З 2010-х ми досліджуємо правові потреби у громадах і пропонуємо інструменти, якими місцеві організації можуть ці потреби задовольнити.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У малих громадах рівень правової освіченості є часто нижчим, ніж у великих містах. Ми пропонуємо громадам спланувати, підготувати та провести дослідження правових потреб своїх мешканців, отримати необхідні навички для вирішення цих потреб тощо.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У рамках програми Фонду «Правоспроможна громада», спільно з «Мережею Правового Розвитку» ми взаємодіяли з ініціативними групами, що мали ідеї щодо посилення правових можливостей своєї територіальної громади. Організації-переможці з Київської, Миколаївської, Чернігівської, Черкаської та Дніпропетровської областей спланували та реалізували на практиці заходи та рішення для своєї громади.

У червні пройшов Безпековий марафон 2020, організований ГО «Інститут миру і порозуміння». Організатори марафону запросили спільно поміркувати над питаннями, що стосуються безпеки у громадах України, всіх небайдужих: представників органів місцевого самоврядування та громадського сектору, поліції, а також всіх активних жителів територіальних громад з усієї України, які прагнуть розвивати свої громади у сфері безпеки. Кожен зацікавлений мав можливість взяти участь онлайн та поставити своє запитання спікерам.

За підтримки Фонду реалізовувалась низка проєктів, спрямованих на задоволення правових потреб громад, від запобігання трудовому рабству до протидії кібербулінгу.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

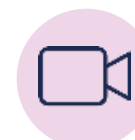
[Правоспроможна громада: літній екватор року](#)

[Безпека у громадах: виклики та тренди](#)

[Навчально-практична програма “Правоспроможна громада”](#)

[Правоспроможна громада" вийшла з карантину](#)

[Всеукраїнський Безпековий марафон 2020 нещодавно завершився у Києві](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Доступ до правосуддя [с.37]; Захист трудових прав [с.30]; Захист прав людини в умовах пандемії [с.11]

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ
В УМОВАХ
ПАНДЕМІЇ

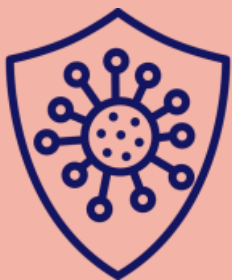
ПІДТРИМКА
АНТИКОРУПЦІЙНИХ
РЕФОРМ

МОНІТОРИНГ
ВИДАТКІВ ТА
АНТИКОРУПЦІЙНІ
РОЗСЛІДУВАННЯ

ІНІЦІАТИВА
ПРОЗОРОСТІ
ВИДОБУВНИХ
ГАЛУЗЕЙ

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Після початку пандемії Кабінет Міністрів прийняв рішення про створення спеціального зведеного «ковідного фонду».
- 2 Це рішення привернуло увагу організацій, що займаються моніторингом витрат публічних коштів, а Фонд надав підтримку їх роботі.
- 3 Завдяки діяльності Фонду та моніторингових організацій вдалося недопустити розтрату мільйонів гривень бюджетних коштів.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Рішення КМУ про формування «ковідного фонду» шляхом виокремлення коштів майже з усіх галузей та зміна процедури закупівель для потреб подолання Covid-19 створило суттєві корупційні ризики. В умовах пандемії, нецільове використання коштів загрожувало здоров'ю людей та безпеці усієї країни.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Вже після перших місяців існування «ковідного фонду», завдяки аналізу ГО «Стейтвотч» були призупинені спроби нецільового використання коштів (на закупівлю елітних авто для деяких міністерств, інших товарів і послуг, які не мають стосунку для подолання пандемії). Такий моніторинг дозволяв не тільки отримати достовірну інформацію про запити на фінансування, які надавали профільні міністерства, але й слугував запобіжником маніпуляцій та нецільового використання коштів. Як наслідок, StateWatch запустили спеціальну веб-платформу для відстеження видатків на боротьбу з Covid-19.

ГО «Charity Tuner» розробили карту благодійної допомоги по Covid-19. Організація збирає всю інформацію про благодійну допомогу медичним закладам, аби унеможливити корупцію, розкрадання та здирництво в лікарнях. За витратами на протидію Covid-19 у лікарнях Західної України слідували «Наші Гроші. Львів».

Громадська організація «Антикорупційний штаб» створила карту коронавірусних закупівель, на якій можна перевірити наявність всіх необхідних медичних засобів у будь-якому медичному закладі України.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Контролюємо бюджетні витрати на боротьбу з COVID-19](#)

[Карта коронавірусних закупівель](#)

[Випробування 81 мільярдом: на що насправді витратили Фонд боротьби з COVID-19](#)

[Інтерактивна система для аналізу медичного забезпечення у зв'язку з поширенням COVID-19](#)

[Свиняча печінка, штани та кукурудза: що закуповують держзаклади під виглядом закупівель від COVID-19?](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Захист і просування реформ у медицині **[с.14]** ; Підтримка антикорупційних реформ **[с.41]** ; Антикорупційні розслідування **[с.42]**

ПІДТРИМКА АНТИКОРУПЦІЙНИХ РЕФОРМ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Тема антикорупції—одна з найважливіших у діяльності Фонду в перші роки після Революції Гідності.
- 2 Фонд був залучений у запуск нових антикорупційних органів, реформу державних закупівель, відкриття даних тощо.
- 3 У 2020 році головним партнером серед органів влади стала Національна агенція запобігання корупції.
- 4 Інша важлива зміна, якою пишається фонд у 2020 році — початок роботи над відкриттям інформації про кінцевих бенефіціарних власників.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пандемія вплинула на усі сфери життя країни, в тому числі й на економіку. Ми прагнули пом'якшити її наслідки для представників невеликих бізнесів, що мають соціальну складову, і які постраждали від антипандемічних обмежень. Також приділяли увагу людям, що в умовах пандемії залишилися без роботи.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За сприяння Фонду почалась робота і відбулось підписання Меморандуму про стратегічне партнерство щодо кінцевих бенефіціарних власників. Ця робота в майбутньому призведе до створення механізму перевірки достовірності інформації про кінцевих бенефіціарних власників з метою протидії корупції, відмиванню коштів, шахрайству, ухиленню від сплати податків.

Меморандум окреслює основні напрями співпраці між підписантами, які мають на меті створити екосистему механізму проведення перевірки достовірності інформації про кінцевих бенефіціарних власників в Україні та напрацювати “Глобальний підхід” механізму верифікації інформації про кінцевих бенефіціарних власників.

Фонд розпочав співпрацю з НАЗК щодо захисту прав викривачів корупції, що має на меті як вдосконалити наявну на сьогодні нормативно-правову базу у цій сфері у співпраці з громадськістю, так і сформувати культуру поваги до викривачів корупції у суспільстві.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Меморандум про стратегічне партнерство щодо бенефіціарних власників](#)

[Конституційність незаконного збагачення і конфіскації необґрунтованих активів](#)

[4 місяці роботи оновленого НАЗК: результати і перспективи](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Моніторинг видатків та антикорупційні розслідування [с.41] ; Протидія корупції в умовах пандемії [с.40]

МОНІТОРИНГ ВИДАТКІВ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ РОЗСЛІДУВАННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд почав підтримку антикорупційних розслідувань ще у середині 2000-х років.
- 2 Після революції гідності ми долучилися до державних сервісів, що радикально збільшили прозорість — Prozorro, Edata та інших.
- 3 У 2020 році акцент розслідувачів та моніторів був прикутий до витрат коштів на подолання пандемії Covid-19.
- 4 Інша важлива сфера для моніторингу та розслідувань, що не втрачає актуальності з 2014-го року — витрати у військовій сфері.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пандемія вплинула на усі сфери життя країни, в тому числі й на економіку. Ми прагнули пом'якшити її наслідки для представників невеликих бізнесів, що мають соціальну складову, і які постраждали від антипандемічних обмежень. Також приділяли увагу людям, що в умовах пандемії залишилися без роботи.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ключовими досягненнями у компоненті прозорості та підзвітності стало успішне пілотування напряду виявлення корупції та зловживань у сфері захисту довкілля: розроблені та вдосконалені цифрові інструменти для посилення громадського контролю за проведенням вирубок, якістю повітря тощо.

Завдяки підтримці Програми у цьому році, нашим партнерам вдалося підвищити прозорість оренди майна та закупівель в оборонній галузі, активно запобігати згортанню антикорупційних реформ, виявити та надати широкого розголосу кричущим випадкам корупції та зловживань у сфері закупівель, будівництва, земельній сфері, лісокористуванні, діяльності комунальних підприємств тощо. У регіонах України проходили навчання щодо користування картами ремонтів. Спільно з ініціативою «Чесно» ми продовжували робити фінансування політичних партій прозорішим та відкритішим.

За підтримки Фонду, Україна долучилася до міжнародного моніторингового проекту Energy Policy Tracker, який показує публічну інформацію про видатки держав на підтримку різних видів енергії. Побачив життя також посібник з розслідувань у сфері енергетики. Продовжувалась багаторічна робота з підтримки антикорупційних розслідувань у регіонах.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Партії і кампанії фінансує один з 1500 українців: аналітика](#)

[Оренда та продаж майна Укроборонпрому: чи подолали схеми](#)

[Розслідування у сфері енергетики: як перетворити ідею на аргументований текст](#)

[Як держава платить за лікарів-привидів](#)

[Неприбуткові ГО профінансували партії на 25,6 мільйона гривень. Неофіційно – значно більше](#)

[Одеський "медуніверситет": корупція за лаштунками](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Протидія корупції в умовах пандемії [с.40] ; Підтримка медіа [с.51] ; Підтримка антикорупційних реформ [с.41]

ІНІЦІАТИВА ПРОЗОРОСТІ ВИДОБУВНИХ ГАЛУЗЕЙ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 З 2007-го року Фонд працював над запуском Ініціативи в Україні і став першим серед українських організацій, що просував її появу.
- 2 Україна приєдналася до Ініціативи прозорості видобувних галузей (EITI) у 2009 році. Фонд був включений у цей процес.
- 3 Ініціатива працює над запровадженням в країнах нових стандартів прозорості у сфері користування надрами.
- 4 Директор програми «Демократична практика» Фонду наразі входить до міжнародного Правління Ініціативи EITI

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Зробивши діяльність у сфері видобутку надр прозорою, ми не лише заощаджуємо державні кошти, але й допомагаємо радикально збільшити податкові надходження у громадах, де відбувається видобуток. Що, в свою чергу, піднімає рівень життя у цих громадах.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ми продовжили підтримку Ініціативи з прозорості видобувних галузей (ІПВГ) в Україні. За підтримки Фонду відбувалася адвокація виходу Звіту ІПВГ за 2017 рік, моніторинг і оцінка діяльності ініціативи, конференція «Вплив ІПВГ на ефективне державне управління», де учасники обговорили низку питань імплементації ІПВГ в Україні. Ми підтримували проекти зі сприяння стандартам корпоративно-соціальної та екологічної відповідності у видобувному секторі

Директор програми «Демократична практика» Фонду Олексій Орловський долучався як член Міжнародного Правління ІПВГ до засідання ініціативи у Норвегії, а також двох онлайн-засідань. У грудні представники української громадськості обрали його до складу нової Багатосторонньої групи з імплементації ІПВГ. На сьогодні він очолює Комітет управління та контролю Ініціативи.

ІПВГ є незалежним та добровільно підтримуваним на міжнародному рівні стандартом, який впроваджується у 55 країнах світу, включаючи Україну. У 2018 році було прийнято Закон «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях». За період впровадження ІПВГ відсоток компаній, які відкривають дані, зріс із 30% до 80%.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Що таке відповідальний видобуток і наскільки відповідальними є українські підприємства](#)

[Проведено онлайн-конференцію "Вплив ІПВГ на ефективне державне управління"](#)

[Звіт ІПВГ України за 2017 рік. Скорочена версія](#)

[Система моніторингу та оцінки для Ініціативи прозорості видобувних галузей України \(UAEITI\)](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Підтримка антикорупційних реформ [с.41] ; Розвиток місцевої демократії [с.54] ; Зелені реформи для України [с.54]

ОСВІТНІ ІНІЦІАТИВИ

НОВА УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА ТА РЕФОРМИ
ОСВІТИ

ІНКЛЮЗИВНЕ
НАВЧАННЯ

ОСВІТА В УМОВАХ
ПАНДЕМІЇ

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ТА РЕФОРМИ ОСВІТИ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Від часу створення Фонд активно працює над впровадженням змін в українській освіті, як вищій, так і шкільній.
- 2 Найвідоміший проект Фонду в сфері освіти — створення та запровадження в Україні Зовнішнього Незалежного Оцінювання.
- 3 Фонд підтримує реформу Нової Української школи та щорічно фінансує проекти на її поліпшення.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Якісна система освіти — це одна з головних складових справжнього відкритого суспільства, а її якість впливає на усі сфери суспільного життя. Реформа Нової української школи є для України шансом для майбутнього прориву країни завдяки більш освіченим та підготовленим до життя громадянам.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду був розроблений професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти, який містить компетентності, знання та вміння, які повинен мати сучасний вчитель. Стандарт затвердило Міністерство економіки.

Також фонд продовжив експертну підтримку впровадження реформи НУШ, зокрема в межах реформування системи підвищення педагогічної кваліфікації ми підтримали розробку методичних рекомендацій «Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти», а також проведення національного вебінару МОНУ з питань підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Розпочав свою роботу КЛУБ НУШ — комунікаційний майданчик для мережування учасників реформи Нова українська школа.

У вищій освіті МФВ підтримав впровадження нової формули фінансування університетів за конкретними показниками, серед яких: масштаб університету; контингент; регіональний коефіцієнт; позиції у міжнародних рейтингах; обсяг коштів на дослідження, які університет залучає від бізнесу чи з міжнародних грантів. Також фонд продовжив підтримку реформування системи акредитації освітніх програм, яку реалізує НАЗЯВО.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Результати моніторингу НУШ: реформу підтримують як батьки, так і педагоги, а учні мають вищі показники](#)

[Онлайн-курс «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості»](#)

[Як навчати супергероїв? Онлайн-курс з підготовки лікарняних вчителів](#)

[Професійні стандарти вчителя початкових класів](#)

[Повні результати моніторингу Нової Української Школи](#)

[Навчити Україну: що таке освіта епохи «цифрового капіталізму»](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Інклюзивне навчання [с.46] ; Освіта в умовах пандемії [с.47]; Розвиток критичного мислення [с.49];

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд активно адвокатує збільшення інклюзивності в українських школах з 2012 року.
- 2 Наша діяльність включає кілька сфер — це адвокація змін, робота з освітянами, просвітницька діяльність з приводу інклюзії в школах тощо.
- 3 Сьогодні інклюзивне навчання в школах України впроваджують на основі підтриманих нами методичних матеріалів.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Освіта на засадах інклюзії не лише допомагає дітям з інвалідністю отримати достойну освіту, але й допомагає збагатити досвід решти дітей і, в довгострокових термінах, будувати відкритіше суспільство на засадах взаємної поваги.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році ми продовжили підтримку впровадження інклюзивного навчання в школах через окремий розділ «Інклюзія» на порталі НУШ. В межах цієї ініціативи було організовано низку онлайн заходів щодо організації інклюзивного навчання в школах, методів роботи та підтримку учнів з ООП в інклюзивному навчанні. Для залучення дітей з особливими освітніми потребами до STEM освіти командою «Інженерного тижня» розроблено серію інженерних завдань та відповідних методичних рекомендацій для вчителів точних та природничих наук.

За підтримки Фонду ГО “Смарт освіта” організували форум “Навчання без перешкод: як зробити українські школи інклюзивними?”, де учасники обговорювали проблеми та шукали рішення, як усунути перешкоди для інклюзивного навчання на трьох рівнях – загальнонаціональному, місцевому та шкільному.

Вийшла на новий рівень організаційної спроможності Мережа REYN-Україна, зібравши на своєму річному Форумі понад 100 інноваторів у сфері раннього розвитку та освіти ромських дітей, представників органів влади та органів місцевого самоврядування, відповідальних за реалізацію освітньої політики.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Інклюзія. Як навчати вчителів](#)

[Чотири відео, чому інклюзія – важлива](#)

[Чому STEM-освіта має бути інклюзивною: поради для залучення дітей з ООП](#)

[Валентина Маланчій відповідає на запитання про організацію інклюзивного навчання в школі](#)

[Змінити суспільство: як подолати перешкоди в інклюзії](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Нова українська школа та реформи освіти [с.45] ; Освіта в умовах пандемії [с.47] ; Недискримінація та захист прав меншин [с.29]

ОСВІТА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 2020-й став викликом також і для системи освіти — школи та університети виявились не готовими до дистанційного навчання.
- 2 Ми підтримали розробку методичних матеріалів щодо організації освітнього процесу під час карантину, які використовуються МОН
- 3 Також Фонд проводив навчання для вчителів щодо того, як найкращим чином організувати освітній процес дистанційно.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Пандемія вплинула на усі сфери життя країни, в тому числі й на економіку. Ми прагнули пом'якшити її наслідки для представників невеликих бізнесів, що мають соціальну складову, і які постраждали від антипандемічних обмежень. Також приділяли увагу людям, що в умовах пандемії залишилися без роботи.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Після початку пандемії ми підтримали створення [посібника з організації дистанційного навчання в школі](#). Посібник містить огляд основних інструментів для організації дистанційного навчання. Посібник лів в основу [онлайн-курсу](#) про дистанційне і змішане навчання для педагогів і керівників шкіл та профтехів, який успішно пройшли [понад 34 тис освітян](#).

За підтримки Фонду аналітичний центр «ОсвітАналітика» підготував Аналітичну записку [«Організація освітнього процесу в школах України в умовах карантину»](#), що визначила основні шляхи вирішення проблем на різних рівнях управління.

У квітні ми підтримали проведення онлайн п'ятиденної (не)конференції для батьківства та вчительства [«Антикризовий національний онлайн-EdCamp 2020»](#), яка зібрала понад 10 000 учасників. До учасників свої звернення підготували Далай-Лама, Юваль Ной Харарі та інші експерти та лідери думок світового рівня.

Щоб допомогти майбутнім абітурієнтам у підготовці до основної сесії ЗНО 2020, ми підтримали роботу [УЦОЯО](#) та [ГС«Освіторія»](#) з розробки навчальних відеороз'яснень [завдань пробного ЗНО 2020 з 8-ми надпопулярних предметів](#).

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[«Зараз ваш час!». Харарі, Далай-Лама та інші світові лідери думок звернулися до українського вчительства](#)

[Тримай п'ять, освіто! Звернення команди на відкритті Онлайн-EdCamp 2020](#)

[Організація освітнього процесу в школах України в умовах карантину](#)

[Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації](#)

[Онлайн-курс «Дистанційний та змішаний формати навчання»](#)

[Онлайн-Edcamp 2020 – 5 рішень Міністерства в умовах карантину](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Нова українська школа та реформи освіти [\[с.45\]](#) ; Інклюзивне навчання [\[с.46\]](#) ; Розвиток критичного мислення [\[с.49\]](#);

ЯКІСНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

ПІДТРИМКА
МЕДІА

РОЗВИТОК
КРИТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ
НАУКИ

ПІДТРИМКА МЕДІА

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Підтримка незалежних медіа — один з пріоритетів, який залишається незмінним від часу заснування Фонду у 1990-му році.
- 2 У 90-х та 2000-х ми підтримували запуск нових форматів на таких ЗМІ як Громадське радіо, Дзеркало тижня, УНІАН, 1+1, ICTV тощо.
- 3 У 2020 році ми підтримували ЗМІ, які активно займалися висвітленням пандемії.
- 4 У 2020 році вперше запрацював конкурс, яким ми пропонували медіа подвоїти кошти, які вони зберуть шляхом краудфандингу.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Журналісти забезпечують контроль за владою і доносять об'єктивну інформацію про події в країні. Проте це можливо лише в тому разі, якщо журналістика є незалежною, а самі журналісти — володіють усіма необхідними навичками. В умовах ковідного року, якісна робота медіа могла буквально рятувати життя.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду пройшло два інноваційних конкурси. ГО «Інтерньюз-Україна» та UkraineWorld провели конкурс мобільних відеоісторій «Історії з України», найкращі з яких отримали консультаційну та грошову підтримку. Львівський медіафорум розпочав новий набір на участь у програмі Local Media Innovations, що спрямована на пом'якшення впливу коронакризи на локальні редакції.

За нашої підтримки Львівський медіафорум у партнерстві із Центром психічного здоров'я Українського католицького університету розпочав програму психологічної підтримки для журналістів, які пережили або переживають психологічне виснаження чи травми, професійне вигорання, страх втратити роботу або інші можливі труднощі.

Фонд підтримав пілотний мультимедійний дослідницький проєкт «Пандемія й медіа: як страх перетворити у солідарність» від «Лабораторії журналістики суспільного інтересу». Експерти готували матеріали про пандемію, вивчали реакцію на них і готували рекомендації щодо висвітлення теми журналістами.

8 травня 2020 року, у День пам'яті та примирення за підтримки Фонду пройшов міжнародний проєкт «Мир і Війна» до 75-річчя завершення Другої світової війни.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

"Мир і Війна" — міжнародний телемарафон до 75-річчя завершення Другої світової війни в Європі

Серія відео «Stories From Ukrainian Regions»

Як писати про смерть

Психологічний клімат у редакціях

64,2% українців проти кодування каналів на супутнику, а 42,4% - проти скорочення фінансування АТР - опитування

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток критичного мислення [с.49] ; Популяризація науки [с.50] ; Інформування та просвітництво щодо пандемії [с.10]

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Більшість проєктів Фонду мають елемент розвитку критичного мислення, проте у 2020 –му цій темі був присвячений також окремий конкурс.
- 2 У фокусі уваги фонду — навчання критичному мисленню, протидія інформаційним маніпуляціям, навички пошуку і перевірки інформації.
- 3 Ми підтримували проєкти, що поєднували елементи навчання та розваг для вузьких цільових аудиторій.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Критичне мислення дозволяє громадянам реалістичніше оцінювати ситуацію в країні, а отже – чіткіше усвідомлювати власні дії та їх наслідки. Це стало особливо важливим під час пандемії Covid-19, коли інформаційний простір переповнився фейками, міфами та дезінформацією.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році ми підтримали 12 мікропроєктів, які розвивають інноваційні ідеї з розвитку критичного мислення.

ГО “Мейкерспейс Львів” та команда EdPro створили посібник для молодшої школи “Уроки критичного мислення”. У книзі кожна тема ілюстрована малюнками, іграми та завданнями на перевірку засвоєння інформації.

ГО «Пікторік» провели інформаційну кампанію «Інфа100%», що спонукала молодь до аналізу інформації та перевірки фактів. Експерти підготували ілюстрації, комікси, інструкції, статті тощо, а також провели виставку ілюстрацій. ГО «Платформа» запустили проєкт «Інтернет-мудрість», який був покликаний допомогти навчитися майстерно аргументувати свою позицію та переконувати інших, впізнавати фейки з першого погляду та зупиняти брехню мудrimi стікерами. Команда Фонду Родини Богдана Гаврилишина долучилася до вирішення цього питання та створила інноваційний проєкт “Fashion VS Fakes”, що поєднав медіа, освіту, моду та критичне мислення.

Фонд проводив серію інтелектуальних дискусій про актуальні виклики сьогодення — від ідей закритості/відкритості до впливу російської пропаганди.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Повна типологія найбільш небезпечних фейків](#)

[Переконай мене повністю: практичний гід зі спілкування в Інтернеті](#)

Стікери «Мудропаку» - стікерпаку для ведення дискусій в чатах: [телеграм](#), [вайбер](#)

[Матеріали проєкту «Інфа Сотка» для використання: постери, комікси, буклет](#)

[Мислімо критично! На Українському радіо стартував медіаосвітній проєкт “Все Потребує Доказів”](#)

[В Україні розробили конкурс-гру з критичного мислення для підлітків](#)

ПОВ’ЯЗАНІ ТЕМИ: Популяризація науки **[с.50]** ; Підтримка медіа **[с.51]** ; Аналітичні дослідження задля зміни політик **[с.56]** ; Підтримка книговидавництва **[с.67]** ;

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАУКИ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Підтримка проєктів з популяризації науки — нова сфера для Фонду. У 2020 році ми вперше підтримували проєкти у цій сфері.
- 2 Популяризація науки та наукового погляду на світ набула особливої важливості в часи інфодемії — навали неперевіреної інформації про епідемію.
- 3 Фонд підтримував головні спільноти та майданчики популяризації науки — «Куншт», «InScience», «Unia Scientifica» (наукові пікніки) та інші.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Науковий погляд на світ є своєрідною протиотрутою для віри у фейки та дезінформацію. В умовах, коли українська наука переживає не найкращі часи, вкрай важливо популяризовувати і просувати науковий погляд і науку як таку, розповідати про здобутки західної науки, залучати до науки молодь тощо.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду, ГО [INSCIENCE](#) створила платформу «Науковий метод». Цей проєкт залучає науковців і журналістів науково-популярних та суспільних медіа, аби ті висловлювали обґрунтовані позиції та протидіяли неправдивим закидам і забобонам. На платформі можна знайти короткі та змістовні відеолекції генетиків, мікробіологів, лікарів, нейрофізіологів.

Схожий проєкт запустило і науково-популярне медіа «Куншт». «Спалах: інформація, яка допоможе пережити пандемію» — це [19 історій](#) про COVID-19 в різних форматах — лонґіди, короткі замітки, блоги науковців, інтерв'ю, флеш-картки з короткою інформацією про вірус, подкасти.

Проєкт «Щеплення правдою» від ГО [Unia Scientifica](#) просував цінності критичного мислення та навчав українців відрізняти фейки від надійної інформації в пов'язаних з наукою галузях через підготовку серії публікацій.

«Карантинний проєкт» науково-популярного клубу «Вільний Університет Майдан Моніторинг» випускав [відеолекції](#), присвячені популяризації науки. Лекції найчастіше стосувалися тем, пов'язаних з пандемією.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

	Науковий метод. Чому кращого способу пізнання світу не існує		Ціна погано підготовленої новини про COVID-19 — чиєсь життя
	Науковий Метод — платформа для популяризації наукового підходу		Диявол в деталях. Харчові міфи, фейки та непорозуміння
	Підлітки, наука і Covid-19. Як троє хлопців запустили конкурс для однолітків, щоб долати пандемію		Корона, деза, мему. Ганна Старкова

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток критичного мислення [\[с.49\]](#) ; Підтримка медіа [\[с.51\]](#) ; Інформування та просвітництво щодо пандемії [\[с.10\]](#)

РОЗВИТОК ДЕМОКРАТІЇ

НОВИЙ ПОРЯДОК
ДЕННИЙ ДО
МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ

РОЗВИТОК
МІСЦЕВОЇ
ДЕМОКРАТІЇ

СПРИЯННЯ
РЕФОРМИ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

АНАЛІТИЧНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
ЗАДЛЯ ЗМІНИ
ПОЛІТИК

НОВИЙ ПОРЯДОК ДЕННИЙ ДО МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Починаючи з 1990-х Фонд активно працює над збільшенням прозорості виборів в Україні та слідкує за демократичністю процесів.
- 2 Фонд підтримував перший в Україні екзит-пол у 1999 році, перші повноцінні дебати між кандидатами у 1998 році тощо.
- 3 У 2020 році увага Фонду була зосереджена на місцевих виборах, що вперше проходили за новою системою відкритих списків.
- 4 Основну увагу Фонду привернули проекти з адвокації реформ перед кандидатами в депутати, просвітництва щодо нових виборчих правил тощо.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Місцеві вибори-2020 вперше проходили у межах нових об'єднаних територіальних громад, які отримали значно більше коштів та повноважень на здійснення змін у своїх населених пунктах. Ми, з одного боку, допомагали виборам пройти відкрито і чесно, а з іншої — пропонували майбутнім депутатам стратегії змін для їх ОТГ.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ми підтримали проєкт «Дзеркала Тижня» «Країна по полицях», у якому команда журналістів детально аналізувала ситуацію з виборами у кожному з обласних центрів. Проєкт розповідав про мерів, їхніх конкурентів і спонсорів.

В рамках проєкту «Виборчої ради UA» експерти запропонували кандидатам на місцевих виборах у Дніпрі, Запоріжжі, Одесі та Харкові приєднатися до дискусій про візію розвитку їхніх міст та стратегії втілення змін.

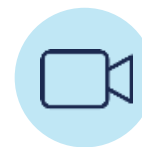
ГО «Save Dnipro» в коаліції з іншими екологічними організаціями розробили та просуvalи серед кандидатів у депутати «ЕкоЧекліст» - перелік ключових екологічних проблем, на які пропонувалося звернути увагу майбутнім політикам.

Спільно з «ОПОРОЮ» та МінЦифрою ми створили новий освітній серіал «ДВК. Про роботу дільничних виборчих комісій». З відео можна дізнатись про повноваження членів дільничних виборчих комісій, організацію їх роботи з підготовки і в день голосування. Для людей з порушеннями зору львівські активісти записали інструкцію з порадами як правильно заповнити виборчий бюлетень, щоб проголосувати на місцевих виборах.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

Місцеві вибори в регіонах: підсумки, висновки та уроки на майбутнє

ДВК. Про роботу дільничних виборчих комісій

Еко-чекліст кандидатів на місцевих виборах

«Країна по полицях» - проєкт про місцеві вибори-2020

Партії та кандидати, що підтримали еко-чекліст на місцевих виборах

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Сприяння реформі децентралізації [с.55] ; Вирішення екологічних проблем у громадах [с.60];

РОЗВИТОК МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Розвиток місцевої демократії став важливим пріоритетом Фонду ще у 1990-х роках.
- 2 Ми проводимо навчання для місцевих лідерів, обміни досвідом, підтримуємо мережу Ресурсних центрів з розвитку місцевої демократії.
- 3 У фокусі 2020-го року—залучення жителів громад до вирішення проблем їх ОТГ, в т.ч. пов'язаних з епідемією Covid-19.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Ми віримо, що політика твориться не лише у Верховній Раді, але на всіх рівнях – від областей до невеликих ОТГ. Від того наскільки добре працюватиме місцева демократія, і залежать умови життя більшості українців. Саме тому ми допомагаємо лідерам громад зростати і покращувати свої ОТГ та міста.

ЩО МИ РОБИЛИ?

За підтримки Фонду втретє відбулась Школа Лідерів громад від Лабораторії Законодавчих ініціатив. Більше 200 місцевих лідерів взяли участь в онлайн-курсах щодо повноважень місцевих рад та депутатів, протидію корупції на місцевому рівні, стратегій місцевого розвитку, виборчого законодавства та ведення виборчих кампаній. Під час місцевих виборів-2020 56 випускників та випускниць Школи Лідерів громад різних років було обрано до місцевих рад.

Ми продовжили підтримку роботи мережі Ресурсних центрів з розвитку місцевої демократії, в рамках якої відбувався обмін практиками, координація спільної діяльності та навчання лідерів Закарпатського, Запорізького, Кіровоградського та Сумського регіональних ресурсних центрів. У Запоріжжі відбувся онлайн-форум «Місцева демократія – ефективний розвиток громад».

Асоціація сприяння самоорганізації населення підготувала аналітичні документи щодо впливу громадян на вирішення місцевих питань та щодо зарубіжного досвіду створення та функціонування органів самоорганізації населення.

Також Фонд продовжував підтримку регіональних проєктів, спрямованих на побудову комунікації з владою, правоспроможності та іншого.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Право на владу: як громадяни впливають на вирішення місцевих питань](#)

[Органи самоорганізації населення: зарубіжний досвід](#)

[Сайт Школи лідерів громад](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Правові потреби в громадах **[с.38]** ; Сприяння реформі децентралізації **[с.55]**; Новий порядок денний до місцевих виборів **[с.53]**

СПРИЯННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд є одним зі співтворців реформи децентралізації, адвокатує цю реформу з середини 2000-х років.
- 2 З часу початку реформи ми сприяли об'єднанню громад в ОТГ, а після завершення процесу — допомагали вирішувати проблеми ОТГ.
- 3 Один з важливих фокусів у 2020 — сприяння вирішенню конфліктів у громадах, які загострилися внаслідок реформи децентралізації.
- 4 Також новий напрям роботи у 2020 — сприяння створенню місцевих стратегічних планів щодо охорони довкілля.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Внаслідок реформи децентралізації місцеві громади стали сильнішими та впливовішими. Але щоб максимізувати ефект, необхідно вирішити проблеми, що все ще лишаються на рівні ОТГ: численні конфлікти в громадах, низький розвиток інфраструктури, відсутність планів та стратегій тощо.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Фонд продовжив підтримку діяльності, спрямованої на запобігання та сприяння вирішенню різноманітних конфліктів, що виникають у громадах в процесі проведення реформ, зокрема, децентралізації та об'єднання громад.

Аналітики Асоціації сприяння самоорганізації населення провели експертне опитування, щоб визначити якими, за оцінками експертів, є «червоні лінії» та допустимі заходи у боротьбі з Covid-19 для громад в умовах децентралізації.

Напередодні примусового об'єднання громад, Фонд продовжував діяльність зі сприяння добровільним об'єднанням, сприяв активізації громад зادля розвитку їх інфраструктури, написання нормативних документів, сприяли економічному розвитку громад та ін.

Розвиваючи здійснювану раніше діяльність із надання допомоги громадам у впровадженні їх стратегічних планів розвитку у різних сферах, в 2020 р. Фонд підтримав 14 нових проєктів. Їх специфікою є те, що вони спрямовані на надання допомоги у реалізації таких стратегічних планів щодо охорони довкілля.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Як громадам досягати порозуміння в процесі впровадження реформ](#)

[Чому успішна реформа не можлива без ефективного діалогу?](#)

[“Червоні лінії” у боротьбі з вірусом: як не “обнулити” реформу місцевого самоврядування](#)

[Правовий статус жителів/ членів територіальних громад в Україні: проблеми законодавчого регулювання](#)

[Децентралізація на фінішній прямій, а питань не поменшало](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток місцевої демократії [с.54] ; Ініціатива прозорості видобувних галузей [с.55]; Правові потреби в громадах [с.38]

АНАЛІТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАДЛЯ ЗМІНИ ПОЛІТИК

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Щороку ми підтримуємо десятки досліджень, які пізніше впливають на формування різних державних політик.
- 2 У 2014-15-х роках ми допомогли Україні запустити процес реформ, підтримуючи стратегічні дорадчі групи при органах влади.
- 3 Наші партнери готують аналітику у більшості сфер діяльності Фонду. В цьому розділі згадані ті, що не підпадають під іншу класифікацію.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У багатьох випадках у держави не вистачає кадрів, експертизи або коштів для проведення ґрунтовних аналітичних досліджень. Проте саме на таких дослідженнях мають ґрунтуватись державні та регіональні політики.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд підтримував аналітичні дослідження, що надалі лягатимуть в основу напрацювання нових політик заради реформ, стратегій у різних сферах.

За підтримки Фонду, Асоціацією самоорганізації населення провела аналіз роботи телефонних «гарячих ліній», а також системи електронних звернень до центральних органів виконавчої влади. Аналіз дозволив виявити прогалини, які існують у нормативній сфері, організації опрацювання таких категорій звернень як єдиної цілісної системи, так і на рівні окремих органів влади.

Інститут економічних досліджень проводили дослідження соціально-економічних наслідків Covid-19. У цій роботі зроблено спробу охарактеризувати можливості місцевої влади підтримати економічну активність у період карантину та інструменти такої підтримки.

Світ побачила книга «Трансформація української національної ідеї» - збірка робіт 30 відомих українських істориків, філософів, політологів, культурологів, що мають різні концепції та бачення на процеси розвитку України, пропонують різні підходи, однак їх об'єднує бажання привести її до успіху.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[У чиєму смартфоні сьогодні держава? «Гарячі лінії» та електронні звернення в ЦОВВ у цифрах і фактах](#)

[Державна підтримка активності в період пандемії КОВІД-19: регіональний вимір](#)

[Допомога місцевого значення: як регіони підтримували бізнес у рік пандемії](#)

[Книга «Трансформація української національної ідеї» на сайті видавництва](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток аналітичних центрів **[с.63]** ; Розвиток місцевої демократії **[с.54]**; Розвиток критичного мислення **[с.49]**

ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ

ЗЕЛЕНІ РЕФОРМИ
ДЛЯ УКРАЇНИ

ЕКОПРОСВІТНИЦТВО
ТА ЕКОСВІДОМІСТЬ

ПІДТРИМКА
ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО
ЗАЙМАЮТЬСЯ
ОХОРОНОЮ ДОВКІЛЛЯ

ЗЕЛЕНІ РЕФОРМИ ДЛЯ УКРАЇНИ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Питання реформування України з урахуванням питань захисту довкілля є одним із важливих пріоритетів Фонду.
- 2 Фонд підтримує проекти зі збільшення енергоефективності з початку 2010-х років.
- 3 Головний пріоритет Фонду у 2020 році у цій сфері—дослідження впливу та адвокація запровадження в Україні Європейського зеленого курсу.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Україна продукує велику кількість відходів та суттєво впливає на забруднення довкілля. Реформи у сфері поводження з відходами, енергоефективності, зменшення викидів допоможуть одночасно наблизити Україну до Європейського Союзу і знизити негативний вплив на довкілля.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році за підтримки Європейської програми було видано аналітичний документ «Європейський зелений курс: можливості та загрози для України». В ньому було проаналізовано кожен компонент ЄЗК (зміна клімату, енергетика, транспорт, промислова стратегія, сільське господарство, нульове забруднення, біорізноманіття, фінанси, торгівля) з точки зору можливостей та потенційних наслідків для України. Рекомендації громадських аналітиків лягли в основу урядового позиційного документа, який був представлений ЄС щодо бачення Україною своєї участі у ЄЗК. Протягом року Фонд продовжував підтримувати адвокацію та обговорення документу.

Організації у Львові та Полтаві підготували документ «Дослідження нових впливів на довкілля в умовах епідемії COVID-19 в Україні», що містив оцінку та рекомендації щодо зменшення впливу на довкілля в умовах пандемії. Для оцінки активісти проводили аналіз морфології відходів у різних точках Львова і Полтави.

Релігійні організації України розпочали проєкт з енергоефективності «Енергія єдності». Проєкт включатиме інформаційну кампанію та навчання релігійних лідерів щодо того, як зробити їх культові споруди енергоефективними.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Європейський Зелений Курс: можливості та загрози для України](#)

[Європейський зелений курс та Україна](#)

[Презентація та обговорення попередніх результатів Дослідження впливу Covid на побутові відходи](#)

[Про проєкт "Енергія єдності" від релігійних організацій України](#)

[Пандемія пластику: як карантин вплинув на сферу поводження з відходами?](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Підтримка організацій, що займаються охороною довкілля [с.59]; Екопросвітництво та екосвідомість [с.60]; Ініціатива EU4USociety [с.6];

ПІДТРИМКА ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ОХОРОНОЮ ДОВКІЛЛЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 У 2019 році Фонд запустив нову масштабну ініціативу, що стосується розвитку екологічної політики й адвокації в Україні.
- 2 Підтримку на реалізацію ініціативи Фонду надає Посольство Швеції в Україні.
- 3 Ініціатива включає в себе інституційну підтримку організацій, що займаються питанням довкілля, аналітики у сфері екології тощо.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Екологічний рух України не є добре розвиненим і консолідованим. Екологічна ініціатива прагне зробити українські екологічні організації, в тому числі й в регіонах, сильнішими і впливовішими, а також відкрити додаткові можливості для співпраці організацій між собою, укладання коаліцій та мережування.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ініціатива з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні (ЕРАІУ) стала ресурсом для інституційних змін 13-тьох організацій громадянського суспільства, які виконують діяльність із захисту довкілля. Разом із своїми партнерами ЕРАІУ сприяє становленню еко-тренду в громадському дискурсі: зокрема минулого року 2-га Щорічна конференція Ініціативи була присвячена питанням прозорості управління природними ресурсами та ролі у цьому громадських організацій. Ми підтримали проведення трьох еко-дискусій, ініційованих регіональними представництвами МФВ для широкого кола громадськості, в т.ч. із залученням представників місцевих органів влади.

Значна підтримка ЕРАІУ була спрямована на аналітичну діяльність. Підтримано ряд дослідницьких проєктів з актуальних питань, зокрема: як впливає пандемія COVID-19 на довкілля. Результати дослідження «Вплив і роль ІГС у сфері використання та охорони природних ресурсів в Україні» стали основою для розробки окремої програми інституційного розвитку організацій-watchdogs у цій сфері. Для глибшого розуміння екологічних проблем Донбасу розпочато дослідження щодо ролі ІГС у вирішенні проблем довкілля цього регіону.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Природні ресурси України: благословіння чи прокляття? Про дії гром. суспільства щодо їх використання](#)

[Як працює Ініціатива з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні \(ЕРАІУ\)](#)

[«Вплив та роль інститутів громадянського суспільства в сфері використання та охорони природних ресурсів»](#)

[Атмосферне повітря і ґрунти: стан справ та діяльність організацій у сфері їх використання та охорони](#)

[Лісові та водні ресурси: стан справ та діяльність організацій у сфері їх використання та охорони](#)

[Надра: стан справ та діяльність організацій у сфері їх використання та охорони](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Зелені реформи для України **[с.58]** ; Екопросвітництво та екосвідомість **[с.60]**; Посилення спроможності громадянського суспільства **[с.64]**

ЕКОПРОСВІТНИЦТВО ТА ЕКОСВІДОМІСТЬ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Екопросвітництво було серед перших сфер діяльності Фонду. У 1990 році співзасновницею Фонду стала екологічна організація «Зелений світ».
- 2 Найчастіше у цій сфері ми працюємо над донесенням важливості охорони довкілля до молоді, а також з медіапроєктами.
- 3 Діяльність у сфері екопросвітництва у тій чи іншій мірі присутнє у кожного з партнерів Фонду у Ініціативі ЕРАУІ.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

В умовах глобальних кліматичних змін та високого рівня екологічного забруднення України, екопросвітництво та поширення екосвідомості мають стати важливими частинами державної та освітньої політики.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 Фонд підтримав багато ініціатив, спрямованих на просування екосвідомості у багатьох регіонах України.

Івано-Франківський проєкт “EcoREactive” створив у місті спеціальну станцію для переробки пластику. Мета проєкту – вилучати з навколишнього середовища пластик та перетворювати його в корисні речі (лавочки, сувеніри тощо). Вже зараз майстерня може переробляти пластикові кришечки.

Спільно з «Пластом», Фонд приділяє увагу екологічному вихованню молоді. Спільні проєкти спрямовані на те, щоб залучати якомога більше дітей до екологічного навчання. Зокрема, в рамках цієї співпраці пройшов [PandaChallenge](#). За 8 тижнів виклику пластунки та пластуни мали змогу більше дізнатись про глобальні екологічні проблеми, про правильне поводження з відходами, змогли спробувати себе у ролі садівників та доглядачів рослин, виробили за цей час корисні екологічні звички, які ми маємо надію лише вкоріняться у їхньому житті.

За підтримки Фонду у регіонах також відбувалися дискусії щодо екологічних ініціатив у громадах.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[#Pandachallenge - екопросвітницький флешмоб для дітей](#)

[Щоб місто дихало: програми зелених насаджень](#)

[Прикарпатську екоініціативу "EcoREactive" поширять за межами області](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Зелені реформи для України [с.58] ; Підтримка організацій, що займаються охороною довкілля [с.59];

РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

РОЗВИТОК
КРАДУФАНДІНГОВИХ
ІНІЦІАТИВ

РОЗВИТОК
АНАЛІТИЧНИХ
ЦЕНТРІВ

ПОСИЛЕННЯ
СПРОМОЖНОСТІ
ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА

РОЗВИТОК
МАЙДАНЧИКІВ
ДЛЯ ВЗАЄМОДІЇ

РОЗВИТОК КРАУДФАНДІНГОВИХ ІНІЦІАТИВ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Підтримку культурних проєктів шляхом дофінансування краудфандінгових кампаній Фонд розпочав у 2018 році.
- 2 Окрім підтримки якісних проєктів, ми маємо на меті також розвиток самої культури підзвітності спільноті краудфандінгу.
- 3 У 2020 ми розширили ініціативи, які можуть претендувати на кошти. Тепер це також медіа та соціальні підприємства.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Диверсифікація джерел фінансування проєкту робить його більш стійким і сталим. Окрім цього, вступаючи у фандрайзингову кампанію, культурні ініціативи знаходили нові способи комунікувати зі своїми аудиторіями і перетворювати випадкових симпатиків у справжню спільноту.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Фонд продовжував підтримку спроможних організацій та ініціатив, що здатні залучати ресурси від громади. Ми надавали додаткову підтримку ініціативам та проєктам, які здатні залучати кошти від громадян шляхом краудфандінгу, подвоюючи суму, яку ініціативи збирали шляхом спільнокошту.

У 2020 році ми розширили тематичні пріоритети конкурсу. Окрім конкурсу «Культура.Спільнота», такі проєкти підтримували і у сферах незалежних медіа та соціального підприємства. Пріоритет конкурсу – підтримка культурницьких ініціатив, які залучають кошти громади та мають соціальний вплив, залучення коштів громади для підтримки створення нових або розширення діючих соціальних підприємств, дофінансування краудфандінгових кампаній та кампаній із залучення регулярних внесків незалежними медіа та виробниками контенту.

Попри кризу, спричинену пандемією, 24 ініціативам вдалося провести успішні краудфандінгові кампанії, залучити 2 182 223 гривні від 3 347 добровольців.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Переможці першого етапу конкурсу «Культура.Спільнота»](#)

[Переможці першого етапу конкурсу «Краудфандінг для соціального підприємництва»](#)

[Переможці першого етапу конкурсу «Краудфандінг для медіа»](#)

[Краудфандінг для медіа, культури та соціального підприємництва: найчастіші запитання](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Знакові культурні події та дослідження [с.69] ; Розвиток майданчиків для взаємодії [с.65] ; Підтримка книговидавництва [с.67] ;

РОЗВИТОК АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Ініціатива з розвитку аналітичних центрів запрацювала у Фонді у 2014 році і попередньо розрахована до кінця 2021 року.
- 2 Нашим незмінним партнером у межах Ініціативи є Посольство Швеції в Україні, яке надає переважну частину коштів.
- 3 За час діяльності понад 30 аналітичних центрів отримали інституційну підтримку, сотні досліджень отримали підтримку.
- 4 У 2020 Фонд активізував роботу у сфері підтримки дослідницької діяльності на базі українських університетів.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У відкритих суспільствах саме незалежні аналітичні центри допомагають державним інституціям розробляти й формувати стратегічне бачення розвитку. Незалежні аналітичні дослідження мають формувати дорожню карту для впровадження позитивних змін в Україні.

ЩО МИ РОБИЛИ?

З 2014 року в Фонді працює Ініціатива з розвитку аналітичних центрів, що ставить за мету покращення якості та практик прийняття рішень органами влади через підвищення ролі та рівня довіри до аналітичних центрів. Ми надаємо інституційну підтримку аналітичним центрам та підвищуємо їх спроможність. Діяльність виконується за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні.

Одним із основних досягнень 2020 року для Ініціативи з розвитку аналітичних центрів стала підтримка дослідницької діяльності в університетах та актуалізація дискусії про необхідність розвитку досліджень в університетах. Так, на конкурс інституційної підтримки дослідницьких центрів в університетах було отримано 55 заявок, з яких Фондом було підтримано розвиток досліджень у 5 університетах.

За 2020 рік ми підтримали 6 спільних досліджень аналітичних центрів із органами влади та 3 три дослідження у гендерній тематиці. Також підтримали річні інституційні гранти для 4 аналітичних центрів.

Для популяризації аналітичної діяльності ми провели два онлайн-семінари «Аналітика для початківців» та «Як писати аналітичні матеріали».

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

	Онлайн-семінар “Як писати аналітичні матеріали”		Онлайн-семінар «Аналітика для початківців: методи дослідження»
	Дослідження «Аналіз динаміки перетинів кордонів за 2010 – початок 2020 років»		Огляд бюджетної програми «Загальнодержавні заходи у сфері освіти». Аналітичний бриф
	Дослідження “Як збільшити зайнятість жінок і чому це важливо для економіки?”		Онлайн-курс «Жінки та чоловіки: гендер для всіх»

ПОВ’ЯЗАНІ ТЕМИ: Аналітичні дослідження задля зміни політик [с.56] ; Розвиток критичного мислення [с.49];

ПОСИЛЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Підтримка і розвиток сталого і спроможного громадянського суспільства — це наскрізний пріоритет Фонду, присутній в усіх програмах.
- 2 Ми підтримуємо навчання для громадських активістів та працівників громадських організацій, сприяємо збільшенню прозорості.
- 3 У 2020 році зусилля Фонду були зосереджені на розробці нової Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства КМУ.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Розвинене і стає громадянське суспільство — це головний драйвер позитивних змін у будь-якій західній країні. Принаймні, з 2014 року це можна говорити і про Україну. Розвиток громадянського суспільства — одна з ключових задач, які ставив перед собою Фонд від початку свого існування.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд долучився до розробки нової Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства. За участі Фонду напрацьовувалась Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства, зокрема, план діяльності, необхідного щоб перезапустити відповідну Координаційну раду на базі Кабміну, щоб розглядати ключові законопроекти щодо розвитку ОГС, ухвалювати річні календарні плани заходів до кінця календарного року тощо.

Значна увага була приділена збільшенню правоспроможності українських громадських організацій. Ми підтримали програму «Посилення правової спроможності ГО», яка допомагала організаціям в налагодженні внутрішніх документів (політики та процедури), вирішенні правових питань, що стосуються діяльності організації, аналізу внутрішніх процесів організації та отримання рекомендацій щодо їх покращення (комунікація, документообіг, тощо).

Фонд підтримував проекти, спрямовані на популяризацію та просування волонтерства та сприяв залученню волонтерів у діяльність громадських організацій, а також проводили і приєднувались до дискусій про майбутнє і перспективи розвитку громадських організацій в Україні.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[91 проблема, 307 рішень. У Києві презентували Карту правових реформ для громадянського суспільства](#)

[Вебінар «8 типів волонтерів та як з ними взаємодіяти?»](#)

[Playing the long game: How civil society can lead change](#)

[Проект Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток місцевої демократії **[с.54]** ; Розвиток аналітичних центрів **[с.63]** ; Підтримка організацій, що займаються охороною довкілля **[с.61]** ;

РОЗВИТОК МАЙДАНЧИКІВ ДЛЯ ВЗАЄМОДІЇ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд традиційно підтримує проекти, спрямовані на мережування, створення нових майданчиків для взаємодії.
- 2 У минулі роки фонд підтримував створення спільних просторів, ветеранських хабів, спеціальних заходів для обміну ідеями.
- 3 У 2020 році частина заходів для взаємодії змушена була переміститись в онлайн. Проте усі заходи відбулись.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У закритому ковідному році особливо гостро відчувалася нестача майданчиків, хай навіть онлайн, для взаємодії між собою лідерів громадянського суспільства, активних людей, політиків, бізнесменів тощо. Адже саме взаємодія на таких майданчиках генерує нові ідеї та проекти, що пізніше змінюють країну.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд підтримав проведення церемонії нагородження молоді «[Топ 30 до 30](#)» від Kyiv Post. «Топ 30 Under 30» присуджується молодим українцям, які досягли видатних результатів у різних галузях. Нагороду заснували у 2016 році. Відтоді 30 молодих українців отримують її щороку.

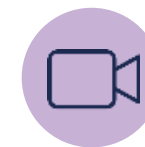
Фонд став партнером двох знакових подій. [Фестиваль Ідей-2020](#), організований Kyiv Aspen Institute та Impact Hub Odesa, цього року відбувся в онлайн-форматі. Його фокусна тема – «Світова лихоманка. Долаємо кризу разом». «[Фестиваль думок](#)» у Северодонецьку організовував відкриті та безпечні дискусії на соціально важливі теми. Цьогоріч він зібрав понад 12500 переглядів прямих трансляцій та близько 450 слухачів на “живих” локаціях. Іще однією схожою подією, підтриманою Фондом, став круглий стіл «[Цінності в суспільно-політичному житті України](#)», що пройшов в УКУ.

Спільно з іншими міжнародними організаціями, ми долучилися до організації конференції «[Форум реформ: на шляху до Вільнюса](#)», де провідні політики та експерти громадянського суспільства обговорювали прогрес впровадження реформ за перші півроку діяльності Уряду та Парламенту, а також пріоритети реформ в Україні на 2020-2021 роки.

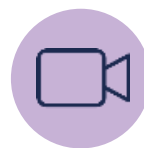
КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Meet Top 30 Under 30 winners of 2020](#)

[Відео дискусій Фестивалю думок 2020](#)

[Форум реформ: на шляху до Вільнюса](#)

[Відкриття Фестивалю Ідей 2020](#)

[Від громади до Гранд-Каньйону. Як пройшов Фестиваль думок на Луганщині](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Знакові культурні події та дослідження [с.69] ; Розвиток краудфандінгових ініціатив [с.62] ; Розвиток місцевої демократії [с.54]

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ

ПІДТРИМКА
КНИГОВИДАННЯ

КІНО, ТЕАТР
ТА ВІЗУАЛЬНА
КУЛЬТУРА

ЗНАКОВІ КУЛЬТУРНІ
ПОДІЇ ТА
ДОСЛІДЖЕННЯ

ПІДТРИМКА КНИГОВИДАННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 З 1993 по 2008 у Фонді працювали програми з підтримки перекладу та книговидання класичних західних праць.
- 2 За цей час ми підтримали видання понад 800 книг з філософії, політології, економіки тощо від більш ніж 100 українських видавництв.
- 3 Після закриття програм підтримки книговидання, Фонд продовжує фінансувати окремі книжкові проекти, що мають особливу суспільну цінність.
- 4 Окрім безпосередньо книговидання Фонд підтримує проекти з популяризації української літератури — читання, медіапроекти тощо.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Ми переконані, що книги можуть слугувати не просто для розваги чи освіти, але й починати важливі суспільні дискусії, змінювати наративи, міняти сприйняття і точки зору сучасників щодо важливих подій та явищ. Саме такі книги підтримує Фонд.

ЩО МИ РОБИЛИ?

Ми підтримали конкурс «Книжка майбутнього-2020», організований фестивалем BookSpace (м. Дніпро). Конкурс мав на меті підтримати використання інноваційних підходів і технологій в українській літературі та книговиданні.

У 2020 році вийшла антологією малої прози «Шлях (до) ромів». В ній зібрано 19 прозових текстів українських авторів, в тому числі ромського походження, про співжиття в полікультурній громаді, взаємоповагу й толерантність.

У співпраці з Українським ПЕН ми підтримали написання книги політв'язня, письменника Станіслава Асєєва, яка розповідає трагічну історію порушення прав людини незаконними збройними формуваннями на території культурного центру «Ізоляція» в Донецьку.

Також Фонд надав допомогу у виході інших важливих книг: «Постійне місце проживання» Сергія Жадана та Павла Макова, «Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності» Пітера Померанцева, «Усім потрібне житло» Урсули Клеефіш-Йобст, збірку «Польська солідарність з Майданом», «Циган і три срібні монети» першого ромського письменника Миколи Бурмека.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[Купити книгу «Шлях до ромів» на сайті видавництва](#)

[Купити книгу ««Світлий Шлях»: історія одного концтабору» на сайті видавництва](#)

[Купити книгу «Постійне місце проживання» на сайті видавництва](#)

[Купити книгу «Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності» на сайті видавництва](#)

[Купити книгу «Усім потрібне житло. Справедливе, соціальне, доступне» на сайті видавництва](#)

[Купити книгу «Польська солідарність з Майданом» на сайті видавництва](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток краудфандінгових ініціатив [с.62] ; Розвиток критичного мислення [с.49] ; Популяризація науки [с.50]

КІНО, ТЕАТР ТА ВІЗУАЛЬНА КУЛЬТУРА

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Фонд традиційно підтримує знакові театральні вистави, спрямовані на подолання стереотипів, обговорення суспільно-важливих питань.
- 2 Найвідоміший театральний проект Фонду — вистава про паліативну допомогу «Оскар і рожева пані», що отримала Шевченківську премію.
- 3 У 1993 році Фонд підтримував створення в Україні першого Центру сучасного мистецтва, що проіснував до 2008 року.
- 4 Підтримка кіно не належить до пріоритетів Фонду, проте у 2020 ми підтримали два фільми — короткий метр «Чачьо» та повний «Черкаси».

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Ми підтримуємо кіно, театр, візуальні мистецтва, що не лише розвивають українську культуру як таку, але й просувають важливі цінності та повідомлення.

ЩО МИ РОБИЛИ?

У 2020 році Фонд підтримав фестивальний прокат художньої стрічки «Черкаси» (в рамках краудфандінгового конкурсу). Це повнометражний фільм режисера Тимура Яценка, заснований на реальних подіях весни 2014 року. Однойменний мінний тральщик, заблокований російськими військами під час анексії Криму, три тижні чинив опір ворогу.

На Одеському міжнародному кінофестивалі отримала винагороду як найкращий український короткометражний фільм робота «Чачьо», що побачила світ за підтримки Ромської програми.

Ми надали підтримку ряду театральних постановок: опері "Ukraine — Terra Incognita" про Василя Сліпака, документальній виставі про шахтарів «Горизонт 200», виставі ромської молоді проти расової дискримінації, постановку у Михайлівському монастирі вистави «Оскар і Рожева пані», закупівлю обладнання для луцького театру «ГаРмИдЕр».

У сфері візуального мистецтва ми організували в музеї Тараса Шевченка виставку ромського художника Тиберія Йонаша «Барви ромської душі», підтримали реставрацію Кмитівського музею і створення муралу у Кропивницькому.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[#ВідродженняПідтримує:](#)
[Виставка «Барви ромської душі»](#)

[Трейлер фільму «Черкаси»](#)

[Трейлер фільму «Чачьо»](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток краудфандінгових ініціатив [с.62] ; Знакові культурні події та дослідження [с.69]; Розвиток критичного мислення [с.49]

ЗНАКОВІ КУЛЬТУРНІ ПОДІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

- 1 Просування та розвиток актуальної української культури було одним з головних пріоритетів Фонду в перші роки його існування.
- 2 За нашої підтримки з'явилися такі знакові культурні події, як Львівський книжковий форум, фестиваль документального кіно
- 3 Наразі Фонд переважно підтримує культурні події, подвоюючи суми, що їх організатори збирають шляхом краудфандінгу.
- 4 У 2020 році, через обмеження у зв'язку з пандемією, багато подій вперше перейшло на онлайн-формат, проте все ж змогли відбутися.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

У відкритому суспільстві культура – це спосіб зрозуміти себе та суспільство навколо. Ми підтримуємо неопові знакові події, що ставлять на меті розвивати культуру, середовища і міста, шукати нові способи самовираження та збереження ідентичності.

ЩО МИ РОБИЛИ?

З редакцією УП.Життя розпочали спецпроект «Ромське мистецтво», у рамках якого протягом року ми опублікували 5 статей про різні аспекти ромського мистецтва та внесок ромів в розвиток українського мистецтва. Проект включав також вебінари про ромську культуру.

Фонд вдруге надав підтримку міжнародній премії Івана Франка, що присуджується вченим за межами України за дослідження щодо української історії, культури, літератури тощо.

Ми підтримали 10-денну резиденцію для 16 електронних музикантів на базі «Інституту звуку» у Житомирі. Поет Сергій Жадан та музикант Фіма Чупахін відвідали 5 міст Донбасу, щоб представити нову мистецько-освітню програму. Завдяки Фонду у Тиврові з'явився літній кінотеатр для показу українського кіно, у Бібліотеці ім. Ярослава Мудрого пройшов день пам'яті Номана Челебіджіхана, а в Ужгороді — фестиваль ромської музики «Пап Джаз фест 2020» і фестиваль ромського мистецтва «Ром-Арт». Також ми підтримали створення електронного архіву фестивалю «Арт-поле», що проходив у 2003-2013 роках.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

[CultuROM – новий проект #ВідродженняПідтримує про ромське мистецтво](#)

[Pap Jazz Fest 2020](#)

[Приключения електроніки: Как на заводе в Житомире создают лабораторию звука](#)

[Віртуальний архів фестивалю Шешори-Артполе](#)

ПОВ'ЯЗАНІ ТЕМИ: Розвиток краудфандінгових ініціатив [с.62] ; Розвиток майданчиків для взаємодії [с.65]; Розвиток критичного мислення [с.49]

ПРАВЛІННЯ ФОНДУ

**ОЛЬГА
АЙВАЗОВСЬКА**

Голова Правління

**ЛАРИСА
ДЕНИСЕНКО**

Членкиня
Правління

**СВЯТОСЛАВ
ПАВЛЮК**

Член Правління

ІГОР ГУТ

Член Правління

ТАМІЛА ТАШЕВА

Членкиня
Правління

**ВОЛОДИМИР
ЕРМОЛЕНКО**

Член Правління

**ОЛЕКСАНДРА
МАТВІЙЧУК**

Членкиня
Правління

АДМІНІСТРАЦІЯ

**ОЛЕКСАНДР
СУШКО**

Виконавчий
директор

**ІННА
ПІДЛУСЬКА**

Заступниця
виконавчого
директора

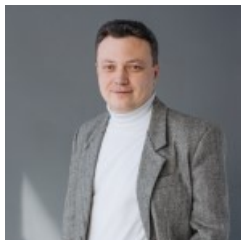

**НАТАЛІЯ
САННІКОВА**

Фінансовий
директор

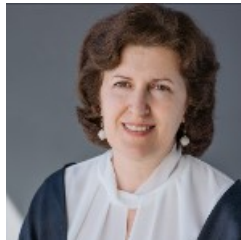
НАША КОМАНДА

ПРОГРАМА «ДЕМОКРАТИЧНА ПРАКТИКА»

**ОЛЕКСІЙ
ОРЛОВСЬКИЙ**

Директор
програми

**ТЕТЯНА
КУХАРЕНКО**

Менеджерка
екологічної
ініціативи

**СОФІЯ
ГОЛОТА**

Менеджерка
ініціативи з
розвитку анал.
центрів

**ДІАНА
НАРЕЖНЕВА**

Менеджерка
програми

**ОЛЕНА
ЛУЦИШИНА**

Координаторка
програми

**МАР'ЯНА
МАГОМЕДОВА**

Координаторка
програми

ПРОГРАМА «ПРАВА ЛЮДИНИ І ПРАВОСУДДЯ»

**РОМАН
РОМАНОВ**

Директор
програми

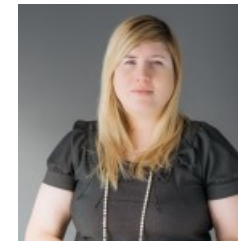
**ВАСИЛИНА
ЯВОРСЬКА**

Менеджерка
програми

**ЛІАНА
МОРОЗ**

Менеджерка
програми

**ОЛЬГА
ГАЛЬЧЕНКО**

Координаторка
програми

**ЯРИНА
ЛАКІШ**

Координаторка
програми

**КАТЕРИНА
ЛУКАСЕВИЧ**

Координаторка
програми

ПРОГРАМА «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»

**ВІКТОРІЯ
ТИМОШЕВСЬКА**

Директор
програми

**ОЛЕНА
КУЧЕРУК**

Менеджерка
програми

**КСЕНІЯ ШАПОВАЛ-
ДЕЙНЕГА**

Менеджерка
програми

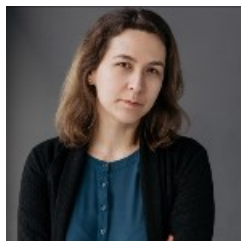
**ЯРОСЛАВА
ШУЛЯК**

Координаторка
програми

**ЗОРЯНА
КАЗНОВСЬКА**

Координаторка
програми

**АННА
КАРАШІВСЬКА**

Медіа-
консультантка
програми

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОГРАМА

**ДМИТРО
ШУЛЬГА**

Директор
програми

**ОЛЬГА
КВАШУК**

Менеджерка
програми

**ОЛЕНА
РОМАНОВА**

Координаторка
програми

**ТЕТЯНА
ЛОПАЩУК**

Керівниця
«Київського
діалогу»

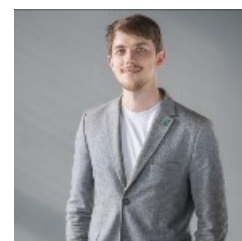
**ІРИНА
ШЕРЕМЕТА**

Координаторка
«Київського
діалогу»

**МАРТА
ГУРІНА**

Медіа-
консультантка
«Київського
діалогу»

**СЕРГІЙ
ЄВТЕЄВ**

Бухгалтер
«Київського
діалогу»

ПРОГРАМА «СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ»

**СТАНІСЛАВ
ЛЯЧИНСЬКИЙ**

Директор
програми

**ГРИГОРІЙ
БАРАН**

Менеджер
програми

**ЛЮБОВ
МИХАЙЛОВА**

Координаторка
програми

РОМСЬКА ПРОГРАМА

**СЕРГІЙ
ПОНОМАРЬОВ**

Директор
програми

**ВІКТОРІЯ
СТОКРАТЮК**

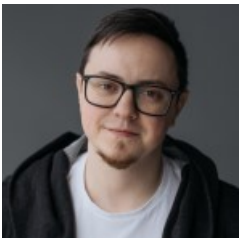
Менеджерка
програми

**РОНА
ШОДЖАЗАДА**

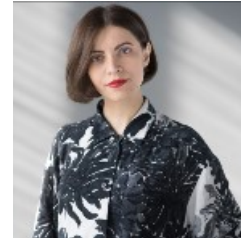
Координатор
програми

ВІДДІЛ КОМУНІКАЦІЙ

**САШКО
КУЛЬЧИЦЬКИЙ**

Керівник відділу

**СЛАВА
СЕРГІЙЧУК**

Менеджерка
відділу

**ОЛЕСЬ
ЛІСНИЧУК**

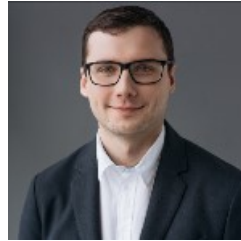
Аналітик відділу

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИЦТВА

**ОКСАНА
ДАЩАКІВСЬКА**

Представництво у
Львові

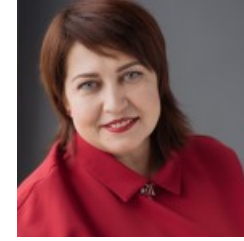
**ЄВГЕН
ПОПОВ**

Представництво в
Одесі

**ВЛАДИСЛАВ
РОМАНОВ**

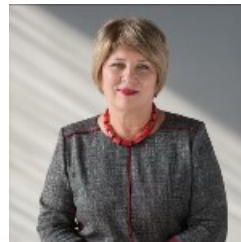
Представництво у
Дніпрі

**ОЛЕНА
РОЗСКАЗОВА**

Представництво у
Харкові

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ

**НЕЛЯ
ВИШНЕВСЬКА**

Головна
бухгалтерка

**ВІРА
САВЧУК**

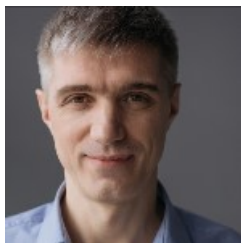
Заступниця
головної
бухгалтерки

**ОЛЬГА
НАДТОЧІЙ**

Бухгалтерка

ВІДДІЛ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

**ГЕННАДІЙ
ДЕРКАЧ**

Старший
фінансовий
менеджер

**ЮЛІЯ
ГОРДОННА**

Фінансова
менеджерка

**ОЛЕКСАНДР
ШКУЛІПА**

Фінансовий
менеджер

**ОЛЕКСАНДРА
ОБЕРЕНКО**

Реєстраторка
відділу

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАЦІВНИКИ

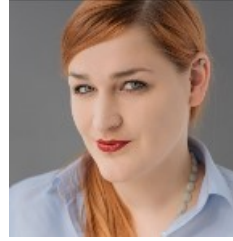
**ХРИСТИНА
ШУЛЬГА**

Директорка з
розвитку
персоналу

**ОЛЕКСАНДР
БРЯГІН**

Юрист

**РАДОСЛАВА
КАБАЧІЙ**

Менеджерка
ініціатив у сфері
культури

**ВОЛОДИМИР
ЗАЛОЗНИЙ**

Керівник відділу
технічного
забезпечення

ІТ-ДЕПАРТАМЕНТ

**ОЛЕГ
НЕЗДЕМОВСЬКИЙ**

Керівник
відділу

**ОЛЕКСАНДР
СИТНИК**

Адміністратор
бази даних

**АНДРІЙ
КОНОПЛЯННИКОВ**

Координатор
технічної
підтримки

ПРИЙМАЛЬНЯ

**ЮЛІЯ
БАБІЙ**

Керівниця
приймальні

**ВІТАЛІЙ
БЕЗВОРОТНІЙ**

Інформаційний
консультант

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

irf.ua

(044) 461 97 09

04053, Київ, вул. Січових Стрільців, 46

irf@irf.ua

facebook.com/irf.ukraine

instagram.com/irf_ukraine